Onderzoeksrapport
Keten transport en opvang van natuurdieren in de provincie Utrecht

Document:	Onderzoeksrapport keten transport en opvang van natuurdieren in de provincie Utrecht
Versie:	Definitief
Projectnummer:	**001/2018/Transport-opvang-natuurdieren**
Datum:	29 november 2018
Auteur:	Bas Kemper (Solutions Overheid – De Meern / Utrecht)

Solutions Overheid
De Milan Viscontilaan 46
3453 TB De Meern
Tel. 030 2681848
E-mail: info@solutions-overheid.nl
Internet: www.solutions-overheid.nl

Inhoudsopgave

1 Samenvatting ... 6

2 Aanleiding ... 8

3 Marktverkenning Dierenambulances ... 9

3.1 Dierenambulances in de provincie Utrecht ... 9

3.2 Verschillen tussen dierenambulances ... 11

3.2.1 Ontvangen vergoedingen/subsidies/bijdragen ... 11

3.2.2 Medische kosten ... 13

3.2.3 Samenwerking ... 13

3.2.4 Kwaliteitsborging en wetgeving ... 13

3.2.5 Automatisering en registratie ... 13

3.3 Rol van stichting Valwild (Reewild) ... 15

3.4 Wettelijke en beleidsmatige kaders ... 15

3.5 Conclusie met betrekking tot transport van natuurdieren ... 15

4 Marktverkenning Opvanglocaties ... 17

4.1 Opvangcentra in en buiten de provincie Utrecht ... 17

4.2 Aanvullende informatie belangrijkste opvangcentra ... 19

4.2.1 Vogelopvang Utrecht (Rotsoord) ... 19

4.2.2 Vogelopvang Soest (onderdeel van Dierenzorg Eemland) ... 21

4.2.3 Vleermuisopvangcentra ... 21

4.2.4 Vogelhospitaal Naarden (Stichting Vogelopvangcentrum Midden-Nederland) ... 22

4.2.5 Eekhoornopvang Nederland / Egelbescherming Nederland ... 22

4.2.6 Stichting Eekhoorn en zijn vrienden ... 22

4.2.7 Stichting Wildopvang onder de regenboog ... 23

4.3 Nieuwe, maar nog niet operationele opvangcentra ... 23

4.3.1 Dierenopvangcentrum ‘Doorwerth’ (officiële naam nog niet bekend) ... 23

4.3.2 Opvanglocatie in de regio Driebergen – Amerongen (vooropvang) ... 23

4.3.3 Nieuwe invulling van (Vogel)opvang Woudenberg ... 24

4.4 Medische kosten ... 24

4.5 Indicatie van de kosten per dier (opgave door organisatie zelf) ... 24

4.6 Kwaliteitsborging en wetgeving ... 25

4.7 Automatisering en registratie ... 25

4.8 Conclusie met betrekking tot opvang van natuurdieren uit de provincie Utrecht ... 25

4.8.1 Belangrijkste knelpunten m.b.t. opvang ... 26

5 Bemensing van dierenambulances en opvanglocaties ... 28

6 Mogelijkheden voor beperken of verkleinen van financiële knelpunten ... 29

6.1 Vergoedingsmethoden voor dierenambulances en opvangcentra ... 29

7 Opties voor de financiering 32
7.1 Utrechtse Gemeenten 32
7.2 Provincie Utrecht 32
7.3 Dierenbescherming Nederland 32
7.4 Stichting Dierenlot 32
7.5 Vogelbescherming Nederland 33
7.6 Nationale Postcode Loterij 33
8 Conclusie, opties en aanbeveling voor een efficiënte keten 34
8.1 De Nuloptie 34
8.2 Hulp bij werving van vrijwilligers. 34
8.3 Meldkamer VRU (Veiligheidsregio Utrecht), RUD (Regionale Uitvoeringdienst Utrecht) of 144 inzetten als centrale meldkamer voor dierenambulances 34
8.4 Structurele uitbreiding van vogelopvang 35
8.4.1 Vogelopvang Utrecht 35
8.4.2 Dierenzorg Eemland (Vogelopvang Soest) 35
8.5 Oprichting stichting 35
8.5.1 Taak van de stichting 36
8.5.2 Bestuur 36
8.5.3 Voorstel voor vergoedingssysteem 37
8.6 Financiering van de keten voor opvang en transport van natuurdieren 38
8.6.1 Partijen voor financiering van de keten. 39
9 Vervolgstappen 40
10 Bijlagen 42
10.1 Bijlage: Resultaten kleine enquête onder de dierenambulances door de provincie Utrecht 42
10.2 Bijlage: Bijdragen gemeenten uit de provincie Utrecht 42
10.3 Bijlage: Praktijk andere provincies 44
10.3.1 Aanvullende informatie over werkwijze Fauna Opvang Brabant (FOB) 46
10.4 Bijlage: Keurmerken en brancheorganisatie 49
10.4.1 Keurmerk dierambulances 49
10.4.2 Keurmerk opvangorganisaties 49
10.4.3 Brancheorganisaties 49
10.5 Bijlage Vervoerde en opgevangen dieren in 2016 52
10.6 Bijlage Doelstellingen van de stichting Valwild 53
10.7 Bijlage: Plan van aanpak m.b.t. de inventarisatie 54
10.8 Bijlage Persbericht Samenwerkingsverband dierenambulances VEV 55
10.9 Bijlage: Lijst met afkortingen 55
10.10 Bijlage: Reactie van Vogelbescherming Nederland 56
10.11 Bijlage Resumé knelpunten 56

10.11.1 Aandachtspunten 57

Overzicht afbeeldingen

Figuur 1 Werkgebieden van de 12 dierenambulances in de provincie Utrecht.....9
Figuur 2 Alle belangrijke opvangcentra voor de provincie Utrecht 19
Figuur 3 Gemeenten in de provincie Utrecht.....42
Figuur 4 Opvanglocaties van de FOB (Fauna Opvang Brabant).....48
Figuur 5 Overzicht vervoerde dieren in 2016.....52
Figuur 6 Totaalaantal dieren dat in 2016 (door dierenambulances) naar opvanglocatie gebracht zijn 53
Figuur 7 Samenwerkingsverband dierenambulances VEV 55

Overzicht tabellen

Tabel 1 Overzicht dierenambulance in de provincie Utrecht.....10
Tabel 2 Opvanglocaties in 2016 - 2018.....17
Tabel 3 Aangegeven kosten per dier door opvanglocaties 25
Tabel 4 Totaal Vergoedingen aan opvangcentra en dierenambulances voor 1 jaar.....30
Tabel 5 Inwoners per Utrechtse gemeente.....43
Tabel 6 Uitkomsten inventarisatie beleid provincies in Nederland 44

1 Samenvatting

In opdracht van de provincie Utrecht is een inventarisatie gemaakt van de gehele keten van transport en opvang van natuurdieren in de provincie Utrecht. Zoals verwacht is de gehele keten een verzameling van organisaties die betrokken zijn bij de transport en opvang, die onderling moeilijk of zelfs niet te vergelijken zijn. Allemaal met hun eigen dynamiek, kennis en kunde en problemen, maar in alle gevallen gemotiveerd door passie en bezieling voor dierenwelzijn.

Dierenambulances

De huidige structuur met de 12 dierenambulances in de provincie Utrecht werkt afdoende en behoeft geen uitbreiding met meer dierenambulances.

Het komt voor dat dierenambulances door gebrek aan vrijwilligers geen nachtdienst kunnen bemensen. In een aantal gevallen kan dit opgelost worden door aan een andere dierenambulance te vragen de dienst over te nemen. De bemensing van de nachtdienst is vaak het lastigst.

Eem aantal dierenambulances heeft financiële problemen. Slechts 3 van de 12 dierenambulances hebben voldoende financiële middelen en inkomsten om goed te kunnen functioneren en zelfs vervanging van materieel te kunnen financieren. Van de overige dierenambulances is de financiële situatie minder goed en soms zelfs slecht. Wel is er een kleine verbetering te constateren tussen 2016 en 2018 inzake de ontvangen subsidies / bijdragen van gemeenten in de provincie Utrecht. Dit is echter vaak niet voldoende om zonder financiële problemen te kunnen functioneren.

Om meer financiële armslag te krijgen, is het realiseren van (een) extra inkomstenbron(nen) nodig.

Er zijn wel voordelen te behalen uit verdere samenwerking/overleg tussen alle dierenambulances. Bijvoorbeeld op het gebied van kennis en kunde, automatisering, harmonisatie van werkwijze en registratie, inkoopvoordelen etc.

Opvang

Er wordt voor de opvang van natuurdieren een grote verscheidenheid aan opvanglocaties gebruikt, zowel binnen als buiten de provincie Utrecht. Veelal is de keuze gebaseerd op rijafstand (aanrijtijd) van het werkgebied van de dierenambulances en of er een opvangplek beschikbaar is voor het bewuste dier dat opgevangen moet worden.

Afhankelijk van zowel de locaties van de vindplaatsen als het werkgebied van de dierenambulances wordt er ook gekozen voor opvang buiten de provincie Utrecht. Belangrijke en veel gebruikte opvangcentra buiten de provincie Utrecht zijn de Egel- of Eekhoornopvang in Huizen, De Toevlucht in Amsterdam of Vogelopvang Naarden.

In de provincie Utrecht en in de directe nabijheid daarvan zijn in principe voldoende opvangcentra, die met een acceptabele aanrijtijd te bereiken zijn. In de inventarisatie is gebleken dat over het algemeen de opvangcapaciteit toereikend is, met uitzondering van vogels (zolang er een probleem is bij de Vogelopvang Utrecht) en egels. Aangezien in de provincie Utrecht vogels ca. 75% van alle getransporteerde en opgevangen dieren betreffen zijn de vogelopvangcentra belangrijke onderdelen van de keten.

Van veel opvangcentra is de financiële situatie niet stabiel en soms zelfs slecht. Om meer financiële armslag te krijgen, is ook hier het realiseren van (een) extra inkomstenbron(nen) nodig.

In hoofdstuk 8 zijn de conclusies en aanbevelingen en diverse opties beschreven, met (deel)oplossing voor zowel de korte als de lange termijn voor de problemen en knelpunten zoals deze in de inventarisatie naar voren zijn gekomen. Al naar gelang de keuze van de opties worden geen, een of meerdere knelpunten opgelost. De opties variëren van de Nuloptie tot en met de meest ambitieuze en veelomvattende oprichting van een nieuwe

stichting. De laatste is daarmee een oplossing voor de meeste knelpunten van dierenambulances en opvangcentra.

Financiën

Met betrekking tot de financiële kant is het ontbreken van een juridische verplichting eigenlijk een obstakel. Zowel voor gemeenten als voor de provincie Utrecht bestaat geen juridische verplichting, met als gevolg dat maar een klein aantal Utrechtse gemeenten financieel wil bijdragen.

Om tot een gedragen financiële oplossing te komen is voornamelijk politieke wil nodig. Als de politieke wil er is, wordt er in een aantal gemeenten wel overgegaan tot een bijdrage of subsidie voor natuurdieren. Helaas is het aantal gemeenten dat tot nu toe bereid is geweest om financieel de keten van transport en opvang van natuurdieren te ondersteunen slechts 12 van de 26 Utrechtse gemeenten.

De provincie Utrecht, de Dierenbescherming en stichting Dierenlot hebben tot nu toe wel (soms beperkt) financieel bijgedragen. Maar niet in de mate dat daarmee een solide, structurele basis ontstaan is voor de gehele keten.

Vervolg

Provinciale Staten van Utrecht kunnen dit rapport gebruiken voor het maken van een keuze voor de toekomst van de transport en opvang van natuurdieren. Per keuze verschillen de stappen die ondernomen moeten worden. Het verkrijgen van draagvlak is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

2 Aanleiding

2016
In december 2016 hebben Provinciale Staten (PS) van de provincie Utrecht ingestemd met een motie waarin Gedeputeerde Staten (GS) werd verzocht om middels een brief bij het Rijk te pleiten voor een financiële bijdrage aan de Utrechtse dierenambulances.

Er heeft een gesprek plaatsgevonden (januari 2017) tussen een afvaardiging van de dierenambulances in Utrecht en vertegenwoordigers van PS. Afgesproken is om de brief naar het Rijk uit te stellen en eerst te wachten op een aangepaste vraag vanuit de dierenambulances. Er werd namelijk behoefte aan een beschouwing van de hele keten van opvang en transport geconstateerd.

Stand van zaken november 2017

De dierenambulances in Utrecht zijn 'verdeeld geraakt' in het proces om te komen tot een aangepaste vraag aan de provincie. Tot op heden zijn er 2 'groepen' die min of meer eigen ideeën hebben over oplossingen en aanpak. Beide groepen hebben ieder een rapport opgesteld:

- Rapportage Dierenambulances / Dierenopvang in de provincie Utrecht – 2 juni 2017
- Noodhulp aan wilde dieren in Provincie Utrecht – 8 november 2017

De provincie Utrecht heeft per december 2017 een opdracht uitgezet om een beeld te krijgen van het totale werkveld. Zij vragen een bureau om inzichtelijk te maken hoe de keten van opvang en transport functioneert en welke belemmeringen zich daarbij voordoen. Het resultaat van deze opdracht moet het startpunt zijn voor een aanpak.

(NB De gegevens uit beide rapporten zijn bij onderhavig onderzoek gebruikt.)

3 Marktverkenning Dierenambulances

Om een compleet beeld te krijgen van de gehele keten van transport en opvang van natuurdieren zijn gesprekken gevoerd met alle dierenambulances in de provincie Utrecht en met andere partijen die betrokken zijn bij deze keten (zie bijlage).

Daarnaast is informatie opgevraagd bij de dierenambulances zelf en verkregen via openbare bronnen in het kader van deskresearch.

3.1 Dierenambulances in de provincie Utrecht

Figuur 1 Werkgebieden van de 12 dierenambulances in de provincie Utrecht

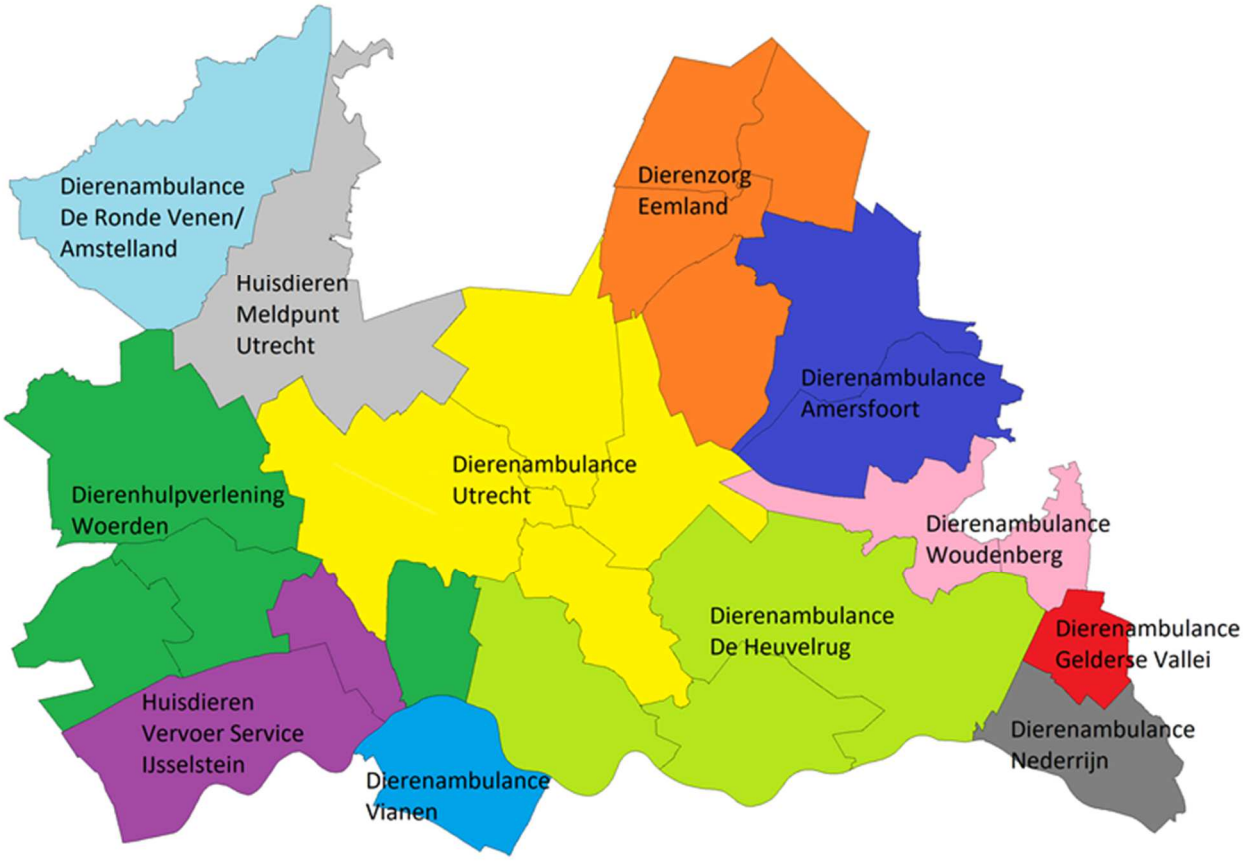

[bron figuur: Rapport Noodhulp wilde dieren in Provincie Utrecht – 8 november 2017]

Tabel 1 Overzicht dierenambulance in de provincie Utrecht

Dierenambulance	ANBI	Aangesloten bij	Ambulance in eigendom	Keurmerk	Website
Dierenambulance Gelderse Vallei	Ja		Ja, 2 stuks (in 2018: 1 stuk van Dierenlot)	Nationaal Keurmerk Dierenambulance (Dierenlot)	http://dierenambulancegeldersevallei.nl/
Dierenambulance Utrecht e.o.	Ja		Ja, 3 stuks	Keurmerk Diervervoer	http://www.dierenambulanceutrecht.nl/
Dierenambulance Woudenberg e.o.	Ja		Ja, 1 stuk	Nationaal Keurmerk Dierenambulance (Dierenlot)	http://www.dierenambulancewoudenberg.nl
Dierenhulpverlening Woerden	Ja	NFDO Is ook een dierenopvang	Ja, 2 stuks		http://dierenhulpverleningwoerden.nl
Stichting Dierenzorg Nederrijn	Ja		Ja, 2 stuks en 1 Dierenlot ambulance		https://dierenambulancenederrijn.nl/
Dierenzorg Eemland (dierenambulance)	Ja	FDN Is ook een dierenopvang	Ja, 1 stuks	Nationaal Keurmerk Dierenambulance (Dierenlot)	http://www.dierenzorgeemland.nl/
Dierenambulance De Heuvelrug	Ja	-FDN (= eigen dierenam-bulance-organisatie van de Dieren-bescherming)	Ja, 2 stuks		https://www.dierenbescherming.nl/dierenambulance/dierenambulance-de-heuvelrug
Huisdieren vervoerservice IJsselstein	Ja		Ja, 2 stuks		https://www.huisdierenvervoerservice.nl/
Dierenambulance Amersfoort en Omstreken	Ja		Ja, 1 stuk	Nationaal Keurmerk Dierenambulance (Dierenlot)	http://www.dierenambulanceamersfoort.nl/
Huisdieren Meldpunt Utrecht	Nee		Nee, Dierenlot ambulance	Nationaal Keurmerk Dierenambulance (Dierenlot)	https://huisdierenmeldpuntutrecht.nl/
Dierenambulance Ronde Venen/ Amstelland	Ja		Ja		http://dierenambulancedrv.webs.com/
Dierenambulance Vianen en Omstreken	Ja		Nee, Dierenlot ambulance (2 stuks)	Nationaal Keurmerk Dierenambulance (Dierenlot)	http://www.dierenambulancevianen.nl/

3.2 Verschillen tussen dierenambulances

De financiële situatie en -structuur onderling is sterk verschillend. De vaak volatiele inkomstenstructuur zorgt ervoor dat ook het uitgavepatroon daardoor veranderlijk is. Jaarlijks kunnen verschillen ontstaan door het verkrijgen van éénmalige donaties, legaten etc., die ervoor zorgen dat (uitgestelde) investeringen of uitgaven plaatsvinden, die de exploitatiekosten van dat specifieke jaar sterk beïnvloeden.

Onderdeel van de inventarisatie is geweest het opvragen van financiële- en jaarrapportages van 2016 en indien al beschikbaar van 2017.

De verschillen onderling zijn groot, bijvoorbeeld omdat de dierenambulances met:

a) eigen materieel rijden.
b) met materieel van stichting Dierenlot rijden.
c) een combinatie van bovenstaande a en b.

Daarmee is een vergelijking tussen bijvoorbeeld de directe autokosten lastig, naast de andere verschillen in balanstotalen en/of exploitatieverschillen.
Het merendeel van de dierenambulances zijn 100% vrijwilligersorganisaties, maar er zijn al enkele dierenambulances die 1 of meer medewerkers in loondienst hebben.

Inventarisatie van inschatting door dierenambulances zelf van vergoeding voor diensten
Aan alle dierenambulances is gevraagd om een indicatie te geven van de kosten per dier, die zij redelijk en passend vinden. In deze vergoeding per dier zouden dan in principe alle (transport, medische-, disposables etc.) kosten meegenomen moeten zijn. Uit de ontvangen reacties blijkt dat de dierenambulances het zelf lastig vinden om een vergoeding per dier te bepalen. Zo wordt vaak de opmerking gemaakt; moeten we dan de vrijwilligers in de kosten meenemen en zo ja voor hoeveel dan? Of omdat de dierenambulances zowel gezelschapsdieren als natuurdieren vervoeren en bepaalde kosten (zoals de afschrijving van materieel) dus niet eenduidig toe te schrijven zijn aan gezelschapsdieren of natuurdieren is een splitsing moeilijk te maken.

Toch hebben 10 dierenambulances hun (ingeschatte) kostprijs per dier opgegeven. De genoemde kostprijzen variëren van € 6,10 tot € 40,00 per dier, gemiddeld is dat € 25,32 per dier.

Door de grote verschillen tussen de dierenambulances is geprobeerd om toch een beeld te krijgen, een zogenaamde ‘rode draad’ binnen de exploitatiekosten. Deze rode draad is gebaseerd op de directe autokosten. De gegevens zijn gebaseerd op de (financiële) jaarrapportage van 2016, voor zover mogelijk.
De directe autokosten variëren van € 6,19 tot € 17,62 per vervoerd dier, gemiddeld is dat € 12,63 per dier.

3.2.1 Ontvangen vergoedingen/subsidies/bijdragen

Onderstaand een overzicht van vergoedingen voor transport van natuurdieren die dierenambulances ontvangen van gemeenten en/of Dierenbescherming in de provincie Utrecht in de jaren 2016 en 2017/2018.

Situatie per 2016: (Rittarief, gemeentelijke bijdrage, Dierenbescherming) voor natuurdieren

In 2016 kregen alleen onderstaande 4 dierenambulances een vergoeding of subsidie. De overige kregen geen vergoedingen of subsidie voor hun werkzaamheden.

- Dierenambulance Amersfoort: de gemeentelijke bijdrage ad € 14,50 per rit geldt ook voor natuurdieren.
- Dierenhulpverlening Woerden en Omstreken: ritten voor natuurdieren worden gefinancierd uit het vaste bedrag per inwoner ad € 1,30 op jaarbasis.
- Dierenambulance Nederrijn: ontvangt van de Dierenbescherming € 2.000,- per kwartaal, totaal € 8.000,- per jaar voor natuurdieren.
- Dierenambulance Utrecht en Omstreken: hiervoor gelden dezelfde bijdragen als voor gezelschapsdieren

[bron bovenstaande opsomming: Rapportage Dierenzorg in de provincie Utrecht en Noodhulp aan wilde dieren in de Provincie Utrecht]

Situatie per 2017/2018: (Rittarief, gemeentelijke bijdrage, Dierenbescherming) voor natuurdieren

- Dierenambulance Ronde Venen/Amstelland:
  Gemeente Ronde Venen € 3,15 per rit (alle dieren) en een vaste bijdrage van € 1.500,00 per maand.
  Gemeente Amstelveen € 25,00 per rit (alle dieren)
- Dierenambulance Amersfoort:
  Gemeente Amersfoort betaalt € 15,18 per rit (zowel voor gezelschaps- als natuurdieren). Betaling vindt plaats via de Dierenbescherming, als onderdeel van het 'Amersfoortse Model' [1].
  Gemeente Leusden geeft geen vergoeding voor natuurdieren.
- Dierenambulance Woudenberg:
  De gemeente Woudenberg betaalt per rit voor gezelschapsdieren, tot een maximaal bedrag van € 3000,00. Het maximale bedrag wordt jaarlijks niet gehaald, dus worden alle ritten inclusief natuurdieren in rekening gebracht. Renswoude maximaal € 2000,00, alleen voor gezelschapsdieren.
- Dierenambulance Utrecht:
  Gemeente Utrecht betaalt een totaalbedrag van € 70.000,00 per jaar (via de Dierenbescherming). Dit is zowel voor natuurdieren als voor gezelschapsdieren. In het gesprek kon dierenambulance Utrecht niet aangeven hoe dit opgebouwd is, maar het is gebaseerd op het 'Amersfoortse Model'.
- Dierenambulance Nederrijn:
  Gemeente Rhenen, Wageningen en Renkum: betalen niet voor natuurdieren.
  Dierenbescherming: € 8.000,00 voor natuurdieren.
- Huisdieren Vervoer Service IJsselstein
  Gemeente IJsselstein: € 0,37 per inwoner voor gezelschaps- en natuurdieren. (totaal ca. € 12.645,00)
- Dierenambulance Vianen:
  Ontvangen voor natuurdieren van de:
  Gemeente Vianen: € 26,16 per rit
  Gemeente Leerdam (gemeente Vijfheerenlanden): € 26,16 per rit
  Gemeente Zederik (gemeente Vijfheerenlanden): € 26,16 per rit.
  Daarnaast zijn er ook overeenkomsten met de gemeenten Culemborg, -Gorinchem en -Giessenlanden
- Dierenambulance Gelderse Vallei:
  Ontvangt van gemeente Veenendaal geen vergoeding voor natuurdieren.
  (dat geldt ook voor de gemeente Ede)
  Van de Dierenbescherming ontvangt men een vaste vergoeding van € 1.600,- per jaar.
- Dierenambulance Woerden (zowel DA als opvanglocatie voor gezelschapsdieren):
  Gemeente Nieuwegein en Woerden betalen een prijs voor het vervoer van inheemse dieren van € 1,35 per dier. Dit is gebaseerd op inwonersaantal. Gemeenten Montfoort en Oudewater betalen niet voor inheemse dieren.
- Dierenzorg Eemland (zowel DA als opvanglocatie):
  Gemeenten Bunschoten-Spakenburg en Soest betalen lumpsum bedragen (€ 10.000,00 resp. € 37.100,00) waarin ook een vergoeding voor natuurdieren verwerkt is.
  Baarn en Eemnes betalen alleen voor gezelschapsdieren (wettelijke taak).
- Huisdierenmeldpunt Utrecht (DA):
  Ontvangt geen vergoeding voor natuurdieren van de gemeente Stichtse Vecht.
- Dierenambulance De Heuvelrug:
  Situatie is onveranderd t.o.v. 2016, er worden geen vergoedingen ontvangen van gemeenten voor natuurdieren.

De reden waarom er een verbetering is opgetreden tussen 2016 en 2017/2018 is voor elke dierenambulance anders, maar heeft o.a. te maken met nieuwe bestuursleden van organisaties, betere onderhandelingen,

[1] Het 'Amersfoortse Model' is een zakelijke prestatieovereenkomst tussen een hoofdaannemer en de gemeente, waarin vastgelegd is dat zowel voor gezelschaps- als natuurdieren een vergoeding voor transport en opvang betaald wordt. De hoofdaannemer is verantwoordelijk voor de inzet en betaling van onderaannemers zoals opvangcentra en dierenambulance. In het geval van Amersfoort is dit een prestatievergoeding per dier, maar er zijn ook gemeenten die een vast bedrag betalen.

wisseling van collegesamenstellingen bij gemeenten, andere wethouders, lobbywerk door Dierenbescherming etc. etc.

3.2.2 Medische kosten

Vaak wordt de medische behandeling van de dieren overgelaten aan de opvangcentra. In sommige noodzakelijke gevallen schakelt de dierenambulance eerst zelf een dierenarts in voor medische behandeling van het dier.

In de doorbelasting van kosten zijn grote verschillen tussen de verschillende dierenambulances. Dit heeft onder andere te maken met het gevoel van (medische of ethische) verantwoordelijkheid van een dierenarts, maar ook de aanwezigheid van concurrentie (de hoeveelheid dierenartsen in de regio).

De onderhandelingsmacht van dierenambulances neemt toe in die regio's waar de concurrentie groter is en dus de dierenambulances de mogelijkheid hebben om - zonder veel moeite - uit te wijken naar een andere dierenarts. Dit is bijvoorbeeld van toepassing bij de dierenambulance Utrecht.

Deze 'luxe' heeft lang niet elke dierenambulance, met als gevolg dat er verscheidenheid in de hoogte van de in rekening gebrachte medische kosten is waar te nemen.

Sommige gemeenten betalen de kosten van de medische behandelingen als onderdeel van de overeenkomst m.b.t. natuurdieren. Dit gebeurt bijvoorbeeld bij de Dierenambulance Vianen. In het geval van bijvoorbeeld Dierenambulance De Ronde Venen / Amstelland, dierenambulance Gelderse Vallei en dierenambulance De Heuvelrug worden de kosten betaald door de dierenbescherming. De gemeente Amersfoort betaalt ook de medische kosten.

3.2.3 Samenwerking

Er wordt maar in beperkte mate samengewerkt met andere dierenambulances, in sommige gevallen heeft men totaal geen onderling contact. Dit kan meerdere oorzaken hebben, zoals een te grote afstand tussen werkgebieden, persoonlijke redenen, etc.

Bij dierenambulances die wel contact hebben met elkaar, komt het voor dat men een rit naar een opvangcentrum combineert met elkaar. Men ontmoet elkaar dan onderweg en neemt een of meer dieren van een andere dierenambulance mee.

Er wordt niet samengewerkt om het gezamenlijke probleem van gebrek aan vrijwilligers op te lossen, door bijvoorbeeld samen campagne te voeren om vrijwilligers te vinden.

Er is wel een samenwerking tussen dierenambulances in het oostelijke deel van de provincie Utrecht. Daar heeft een aantal dierenambulances een samenwerkingsverband opgericht. In een latere instantie is ook Dierenzorg Eemland lid geworden van de vereniging 'Vereniging Samenwerkende Dierenambulances Veluwe Eem en Vallei (VEV). (zie bijlage)

3.2.4 Kwaliteitsborging en wetgeving

Alle organisaties, zowel dierenambulances als opvanglocaties, moeten voldoen aan de wet- en regelgeving.

Voor ambulances zijn er 2 keurmerken, namelijk Keurmerk Diervervoer en Nationaal Keurmerk Dierenambulances (voor nadere informatie, zie bijlage).

3.2.5 Automatisering en registratie

Ritregistratie van natuurdieren gebeurt op vele manieren of soms zelfs niet. Tot voor kort was er van derden (gemeenten etc.) vaak geen behoefte aan of noodzaak voor.

In het onderzoek is gebleken dat er veel verschillende methodes gebruikt worden om de rittenregistratie en/of de opvangregistratie te verwerken. Zeer vaak gaat dit met handgeschreven formulieren, die op een gegeven moment worden ingevoerd in een Excel spreadsheet.

Sommige dierenambulances hebben in eigen beheer software laten ontwikkelen. Dit ontwikkelen gebeurt vrijwel altijd door één of enkele enthousiaste vrijwilligers (bijv. dierenambulance Amersfoort en Woerden). Bij navraag of er mogelijkheden zijn om dit soort goede initiatieven te delen met andere dierenambulances blijkt dat direct duidelijk wordt dat de ontwikkelaars dit vaak niet willen. Argumenten hiervoor zijn dan vaak: de programmeur heeft geen zin of tijd om het pakket te onderhouden voor andere organisaties.

Het gebruik van het product van een dergelijke betrokken programmeur is mooi, maar kan wel een continuïteitsprobleem opleveren, mocht deze vrijwilliger(s) stoppen met zijn of haar input aan het programma. Er is overigens niet met deze programmeurs zelf gesproken, dus wellicht dat het delen van de broncode wel tot de mogelijkheden behoort, in een soort open source constructie. Zo lijkt de programmeur die voor dierenambulance Amersfoort bezig is met een applicatie voor tablets, hier wel voor open te staan.

Bij enkele dierenambulances (bijv. Vianen) worden commerciële softwareoplossingen gebruikt, bijvoorbeeld DAS en Appee (van Dierenambulance Nijkerk) worden daarbij genoemd. Uit de inventarisatie bleek dat dierenambulance Vianen daarnaast niet alleen de rittenadministratie digitaal wil doen (bijv. met een app), maar zij heeft behoefte aan uitgebreidere automatisering, waarbij een softwarematige, naadloze integratie van registratie, administratie en facturatie mogelijk is. Facturatie is dan van belang bij met name gezelschapsdieren.

Dierenambulance De Gelderse Vallei gaf aan dat zij ook een handmatige rittenadministratie bijhouden. Er is wel overleg geweest om samen met dierenambulances Woudenberg en -Nijkerk een systeem met tablets te gaan gebruiken, maar dat is tot op heden niet gebeurd.

<u>Knelpunt met betrekking tot digitale rittenregistratie</u>

Een algemene opmerking die meerdere keren gemaakt werd, is dat veel van de oudere vrijwilligers weerzin hebben om met digitale formulieren of apparatuur (d.m.v. mobiele telefoon / tablets etc.) te werken. Bijvoorbeeld met het werken met tablets in de ambulance, waarin men dan op een eenvoudige manier een formulier kan invullen (met standaardvragen en -invulopties), werd veelal benoemd dat oudere vrijwilligers dit niet willen of kunnen.

Een mooi initiatief is dat een groep van 6 dierenambulances in 2018 een gemeenschappelijk registratieformulier is gaan gebruiken, om daarmee harmonisatie van de registratie te krijgen. Dit formulier geeft een uitgebreid inzicht in diergroepen, het soort dieren en het opvangcentrum waar deze zijn heengebracht. Helaas doen nog niet alle dierenambulances mee, de reden hiervoor is niet duidelijk.

De dierenambulances die meedoen met deze nieuwe manier van registratie zijn:

- Dierenambulance De Heuvelrug, afdeling Houten
- Dierenambulance De Heuvelrug, afdeling Amerongen
- Dierenambulance De Ronde Venen / Amstelland
- Dierenambulance Utrecht
- Dierenambulance Woerden
- Dierenambulance Woudenberg
- Dierenzorg Eemland

6 dierenambulances doen (nog) niet mee met de nieuwe registratie:

- Huisdierenmeldpunt Utrecht
- Huisdieren Vervoer Service IJsselstein
- Dierenambulance Nederrijn
- Dierenambulance Amersfoort
- Dierenambulance Gelderse Vallei

- Dierenambulance Vianen

3.3 Rol van stichting Valwild (Reewild)

Stichting Valwild is een vreemde eend in de bijt, aangezien zij vooral reeën uit het lijden verlost die niet meer 'opgelapt' kunnen worden. De zorg voor aangereden en gevonden in het wild levende dieren, vooral reeën, is van groot belang vanwege de verkeersveiligheid (snel verwijderen van aangereden reeën) en het voorkomen van onnodig lijden van de aangetroffen dieren.

Met enige regelmaat wordt reewild aangereden. Volgens opgave van de stichting Valwild is dit in de provincie Utrecht 275 keer gebeurd in 2016 en in 2017 312 keer. Het aantal aangereden dieren is gemiddeld in de periode 2014 – 2017 ca. 280. Vaak wordt in dergelijke situaties door een dierenambulance het Wildpiket (stichting Valwild) geïnformeerd. Soms worden (jonge) reeën die nog kunnen herstellen naar reeënopvang Stoutenburg gebracht.

Stichting Valwild heeft met een aantal gemeenten, provincie Utrecht en Rijkswaterstaat een dienstenovereenkomst afgesloten. Vergoeding per rit bedraagt € 50,00 in lopende overeenkomsten en in nieuw af te sluiten overeenkomsten wordt vanaf 2018 een bedrag van € 60,00 gehanteerd.

In 2017 zijn er vanuit 16 gemeenten meldingen ontvangen, waarop inzet van stichting Valwild plaatsvond. Niet met alle van deze 16 gemeenten is een overeenkomst over vergoedingen afgesloten. Een aantal van deze gemeenten wil geen vergoeding betalen. Hoeveel en welke gemeenten dit zijn, wil stichting Valwild niet meedelen. (zie bijlage voor 'de doelstellingen van de stichting Valwild').

3.4 Wettelijke en beleidsmatige kaders

De minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) is bevoegd gezag voor het beleid ten aanzien van het vervoeren van gewonde dieren in een ambulance. Dit vervoer is vrijgesteld indien aan de voorwaarde van de vrijstelling wordt voldaan.

De minister van EZK gaat daarnaast over de uitvoering van het CITES-verdrag, daar gaat over wettelijke verboden met betrekking tot bezit en handel van beschermde dieren. Het gaat hierbij nadrukkelijk niet om vervoer van zieke of gewonde dieren.

In artikel 1.12 Wnb (Wet natuurbescherming) dragen Gedeputeerde Staten van de provincies tezamen zorg voor het in een gunstige staat van instandhouding brengen of houden van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren en populaties.

3.5 Conclusie met betrekking tot transport van natuurdieren

De huidige dekking met 12 dierenambulances in de provincie Utrecht is afdoende en behoeft geen uitbreiding met meer dierenambulances.

Het komt voor dat dierenambulances door gebrek aan vrijwilligers geen nachtdienst kunnen bemensen. In een aantal gevallen kan dit opgelost worden door aan een andere dierenambulance te vragen de dienst over te nemen. De bemensing van de nachtdienst is vaak het lastigst.

Eem aantal dierenambulances heeft financiële problemen (uitdagingen). Slechts 3 van de 12 dierenambulances hebben voldoende financiële middelen en inkomsten om goed te kunnen functioneren en zelfs vervanging van materieel te kunnen financieren.

Van de overige dierenambulances is de financiële situatie minder goed en soms zelfs slecht. Wel is er een kleine verbetering te constateren tussen 2016 en 2018 inzake de ontvangen subsidies / bijdragen van gemeenten in de provincie Utrecht. Dit is echter vaak niet voldoende om zonder financiële problemen te kunnen functioneren.

Het aantal ambulances / transportauto's van stichting Dierenlot is hier ook een indicatie van, aangezien stichting Dierenlot alleen een verzoek voor een ambulance of transportauto honoreert, als een organisatie inderdaad te weinig financiële middelen heeft.

Ondanks dat in sommige gevallen de financiële situatie slecht is, is gebleken dat de dierenambulances uit mensen bestaat met een grote bezieling en passie voor dierenwelzijn. Dit zorgt ervoor dat altijd geprobeerd wordt om de dierenambulance te laten functioneren en operationeel te houden met de beperkte middelen en vrijwilligers. Vaak worden noodzakelijke benodigdheden – indien mogelijk - met privé middelen aangeschaft.

4 Marktverkenning Opvanglocaties

Om een compleet beeld te krijgen van de gehele keten van transport en opvang van natuurdieren zijn gesprekken gevoerd met alle opvangcentra die gebruikt worden voor opvang van natuurdieren uit de provincie Utrecht en met andere partijen die betrokken zijn bij deze keten. (zie bijlage)

Daarnaast is informatie opgevraagd bij de opvangcentra zelf en verkregen via openbare bronnen in het kader van deskresearch.

4.1 Opvangcentra in en buiten de provincie Utrecht

Onderstaand de opvangcentra die gebruikt worden door dierenambulances uit de provincie Utrecht.

Tabel 2 Opvanglocaties in 2016 - 2018

	Opvanglocaties	Plaats	Welke diersoorten	Anbi	Website
Binnen provincie Utrecht	**Vogelopvang Eemland**	Soest	Vogels (alleen uit directe omgeving)	Ja	Vogelopvang Soest
	Vogelopvang Utrecht (Rotsoord)	Utrecht	Vogels (vangen tijdelijk alleen vogels op van dieren-ambulances IJsselstein, Utrecht en Heuvelrug.	Ja	Vogelopvang Utrecht
	Vogelopvang Woudenberg	Woudenberg	Vogels (gesloten)		
	Zomer Bruijn	Amersfoort	Vleermuizen	Nee	
	Vleermuisopvang Utrecht	Maarssenbroek	Vleermuizen	Nee	
	Skukuza (Dierenopvang Het Klaphek)	IJsselstein	Alle natuurdieren, gezelschapsdieren behalve honden en katten. (Gesloten in 2017)		
	Stichting Reeënopvang Nederland (Reeënopvang Soestduinen)	Stoutenburg-Noord	Reeën		Reeënopvang Nederland
Buiten provincie Utrecht	**Stichting Das & Boom**	Beek-Ubbergen	Das	Ja	Das & Boom
	Stichting De Toevlucht	Amsterdam	Vogels, zoogdieren (Egels)	Ja	De Toevlucht
	Opvang 'Doorwerth' (dit nieuwe opvangcentrum gaat open in 2019 - 2020)	Renkum / Doorwerth	Vogels en Zoogdieren (ca. 1000 plaatsen beschikbaar voor dieren uit de prov. Utrecht)		
	Eekhoornopvang Nederland / Egelbescherming Nederland	Huizen	Eekhoorns, Egels	Ja	Eekhoornopvang Nederland Egelbescherming Nederland
	Egelopvang Zoetermeer	Zoetermeer	Egels	Ja	Egelopvang

	Opvanglocaties	Plaats	Welke diersoorten	Anbi	Website
	Roofvogel Opvangcentrum Barchem	Barchem	Alleen roofvogels en uilen	Ja	Opvangcentrum Barchem
	Vogelhospitaal Naarden (Stichting Vogelopvangcentrum Midden-Nederland)	Naarden	Vogels	Ja	www.vogelasiel.nl
	Wildopvang Onder de Regenboog	Eck en Wiel	Vogels, zoogdieren (tegen vergoeding)	Ja	Wildopvang onder de regenboog
	Stichting Eekhoorn en zijn vrienden	Nijkerkerveen	Opvang van eekhoorns, hazen & wilde konijnen (gestopt met egels in 2016)	Ja	Eekhoorn en zijn vrienden
	Centrum voor Dierenhulpverlening	Gouda	Vogels, konijnen, egels, reptielen	Ja	stcvd
	Reptielenzoo Serpoo	Rijswijk	Reptielen		Serpoo
	Opvang Noach	Halle	Vogels en Zoogdieren	Ja	
	Wildopvang Delft	Delft	Hazen en Konijnen (maar ook vogels, egels en andere in het wild levende dieren		
	PretmetRep Reptielopvang	Den Haag	Amfibieën, Reptielen, insecten en spinnen		
	Reptielenopvang Zwanenburg	Zwanenburg	Reptielen		
	Opvang van Dierenambulance	Nijmegen	Alle dieren, ook inheemse natuurdieren	Ja	
	Stichting Vogelklas Karel Schot	Rotterdam	Vogels, Egels, Vleermuis en overige	Ja	

Figuur 2 Alle belangrijke opvangcentra voor de provincie Utrecht

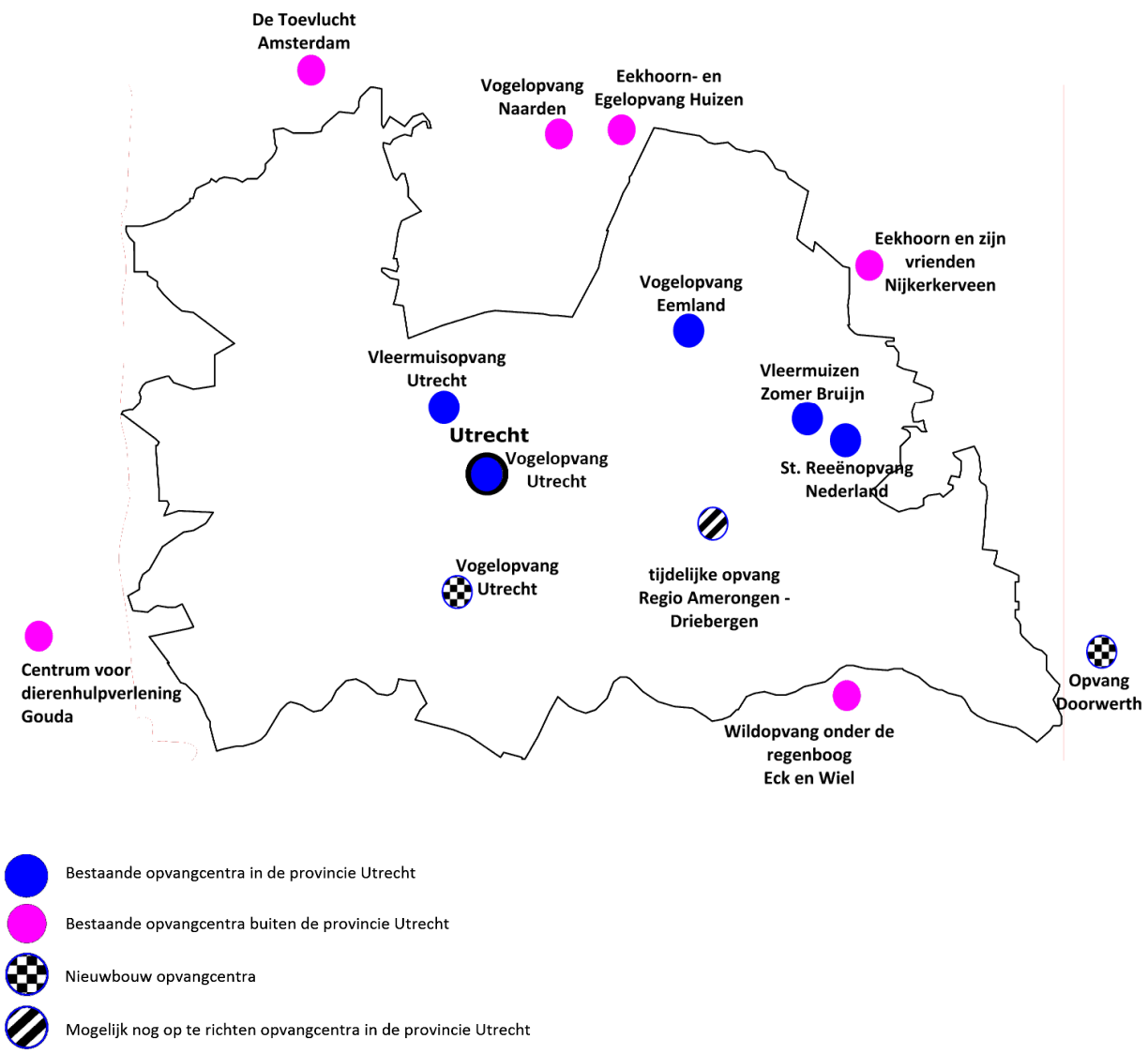

4.2 Aanvullende informatie belangrijkste opvangcentra

Onderstaande informatie betreft de (nieuwe) opvangcentra in en in de directe nabijheid van de provincie Utrecht, die van belang zijn voor opvang van natuurdieren uit de provincie Utrecht. De andere opvangcentra die in de inventarisatie naar voren zijn gekomen, zijn vaak te ver weg in het kader van dierenwelzijn en onpraktisch inzake aanrijtijd en afstand.

4.2.1 Vogelopvang Utrecht (Rotsoord)

Het aantal vogels (4405) dat opgevangen is in 2016 was te veel, waardoor capaciteitsproblemen ontstonden, zowel in ruimte (teveel vogels noodgedwongen in een volière), als met betrekking tot de bemensing (vrijwilligers) voor de werkzaamheden. Het dierenwelzijn kwam in het gedrang.
Mede daardoor heeft de Vogelopvang Utrecht in 2017 besloten om gedeeltelijk te sluiten (zij namen geen vogels meer op).
Het aantal opgevangen vogels was in 2017 2106, dat is ca. 48% van het aantal opgevangen vogels (4405) in 2016.

Volgens eigen opgave zou normaal ca. 2500 vogels per jaar op een goede manier opgevangen kunnen worden.

In 2018 vangen zij alleen nog vogels op die gebracht worden door 3 dierenambulances (IJsselstein, Utrecht en De Heuvelrug). Dit is mogelijk gemaakt door de Dierenbescherming die in 2017 een investering heeft gedaan om een aantal noodzakelijke (kleine) aanpassingen te realiseren in het centrum aan de Rotsoord.

Doordat de nieuwbouw niet plaatsvindt, blijft een knelpunt bestaan aangezien de opvangcapaciteit van vogels in de provincie Utrecht op dit moment ontoereikend is. Daarom is in 2016 en 2017 regelmatig een beroep gedaan op andere vogelopvangcentra tot aan Rotterdam en Nijmegen toe.
Deze situatie is in het kader van het dierenwelzijn niet wenselijk, maar ook kostentechnisch en de langdurige bezetting van ambulances om dieren weg te brengen naar verder gelegen opvanglocaties is niet wenselijk.

De Vogelopvang Utrecht heeft naast vrijwilligers ook 2 FTE (beheerders) in loondienst.

4.2.1.1 Uitdagingen voor de Vogelopvang Utrecht: Bestuur

Het huidige bestuur (2 bestuursleden) heeft aangegeven te willen stoppen. Het is hen niet gelukt om nieuwe bestuursleden aan te trekken. Daarom is het bestuur van Vogelopvang Soest gevraagd of zij het bestuur willen overnemen. Het huidige bestuur van Vogelopvang Utrecht blijft een korte periode in functie voor een goede overdracht.

Het bestuur van Vogelopvang Soest neemt tijdelijk het bestuur op interim basis over, maar wil een goed beeld krijgen of zij de exploitatie en het bestuur definitief gaan overnemen. Er wordt een onderzoek ingesteld op basis waarvan in het eerste kwartaal van 2019 een besluit genomen wordt.

De focus ligt nu op het gereed maken van en het draaiend houden van de huidige Vogelopvang Utrecht aan de Rotsoord voor het seizoen 2019. De mogelijke nieuwbouw in Nieuwegein is als zodanig voorlopig in de ijskast gezet!

De Dierenbescherming heeft toegezegd om een periode van ca. 9 maanden een financiële injectie te geven, zodat Vogelopvang Utrecht kan blijven doordraaien. De nagenoeg onmisbare opvangcapaciteit van Vogelopvang Utrecht is ook de reden voor de Dierenbescherming geweest om een financiële injectie te doen voor een periode van 9 maanden. Zonder de Vogelopvang Utrecht is het waarschijnlijk lastig voor de Dierenbescherming (zij zijn hoofdaannemer) om aan de contractuele verplichtingen met de gemeente Utrecht te voldoen.

Mocht het bestuur van Vogelopvang Soest besluiten om niet het bestuur van de exploitatie van Vogelopvang Utrecht op zich te nemen, dan neemt de kans toe dat de Vogelopvang Utrecht wordt gesloten. Als dat gebeurt, dan ontstaat er een groot probleem met de opvangcapaciteit van vogels in de hele provincie Utrecht!

4.2.1.2 Uitdagingen voor de Vogelopvang Utrecht: Huisvesting

(citaat website)

“De huidige locatie ‘Rotsoord’ in Hoograven is verouderd en niet meer toereikend om de vogels de zorg te geven die zij nodig hebben. Veel is aan vervanging toe. Functies die eigenlijk gescheiden moeten zijn, zitten noodgedwongen bij elkaar in dezelfde ruimte. Hierdoor kunnen we vogels geen optimale huisvesting bieden. Vooral voor roofvogels, watervogels en jonge vogels hebben we geen goede faciliteiten.”

De Vogelopvang Utrecht is gedurende geruime tijd bezig geweest om nieuwbouw te realiseren in Nieuwegein. De noodzakelijke vergunningen zijn inmiddels verleend, echter begin 2018 is gebleken dat de kosten om de nieuwbouw te realiseren te hoog zijn voor het fonds dat dit zou financieren. Dit fonds is bereid om niet meer dan ca. 25% van de bouwkosten te financieren. Het bestuur heeft aangegeven dat zij – ten tijde van het gesprek medio juli 2018 - nog geen oplossing hadden gevonden voor de resterende 75% van de bouwkosten. Zonder teveel in details te treden, is het gat in de begroting meerdere honderdduizenden euro’s.

Nu de nieuwbouw voorlopig niet gerealiseerd kan worden – in verband met financiering en beleidskeuze van het nieuwe bestuur - zal er een discussie ontstaan of het wel zinvol is om op de beoogde locatie in Nieuwegein nieuwbouw te gaan realiseren. De locatie was beschikbaar voor 20 jaar, maar door de vertragingen etc. is dit nu al verminderd naar 16 jaar en er staat nu nog niets!

Het is de vraag of het realiseren van nieuwbouw op de beoogde locatie in Nieuwegein met een behoorlijke grote investering wel zinvol en rendabel is. De afschrijving van de investering wordt wel erg kort. Mogelijk dat met een circulaire bouwmethode onderdelen voor een volgende locatie gebruikt zouden kunnen worden, maar dan toch…

Als een nieuw bestuur besluit om alsnog de nieuwbouw in Nieuwegein te gaan realiseren, dan staan zij voor de uitdaging om de ontbrekende financiële middelen (meerdere honderdduizenden euro's) te gaan vinden.
Deze capaciteitsuitbreiding kan noodzakelijk worden als de trend van het groeiende aantal op te vangen vogels blijft doorgaan.

4.2.2 Vogelopvang Soest (onderdeel van Dierenzorg Eemland)

Vogelopvang Soest heeft te weinig opvangcapaciteit voor het huidige aanbod van vogels. Door het sluiten van Vogelopvang Woudenberg en de beperkte capaciteit van Vogelopvang Utrecht zijn er in de provincie Utrecht te weinig vogelopvangcentra, waardoor Vogelopvang Soest te zwaar belast wordt.
Vogelopvang Soest is wel voornemens om een aantal volières te vergroten, maar een verdere capaciteitsvergroting is niet mogelijk. De opvangcapaciteit bedraagt ca. 4.000 vogels per jaar.

Het bestuur geeft aan dat als er meer middelen beschikbaar zouden komen voor hun opvangwerkzaamheden, dat dit ervoor kan zorgen dat zij de opvangcapaciteit kunnen gaan vergroten.

Activiteiten:

- Opvang van vogels (natuurvogels, tamme buitenvogels, exotische vogels) voor een zeer grote regio; van Harderwijk tot Ede tot Hoevelaken tot Nijkerk, Barneveld, Spakenburg, Soest en Baarn, Woudenberg en Bilthoven.
- Opvang afstandsvogels uit grote regio.
- Pension voor vogels.

Daarnaast vangt de vogelopvang Soest ook beperkt egels, fretten, reptielen etc. Voor deze dieren verzorgt men de noodopvang, waarna ze zo snel mogelijk naar een gespecialiseerde opvang gaan.

Vogelopvang Soest informeert dierenambulances of er gedurende het 'drukke seizoen' nog plaats is voor de opvang van vogels. Zodra de capaciteit vol zit, wordt dit gecommuniceerd naar andere dierenambulances. Het is wel zo dat de eigen dierenambulance en die van dierenambulance Amersfoort voorrang krijgt en altijd kunnen rekenen op opvangcapaciteit. Dit heeft te maken met het feit dat deze betalen voor de opvang.

4.2.3 Vleermuisopvangcentra

In de provincie Utrecht zijn er 2 vleermuisopvangcentra:

- Zomer Bruijn in Amersfoort
- Vleermuisopvang Utrecht in Maarssenbroek

4.2.3.1 Zomer Bruijn

Zomer Bruijn heeft in 2016 30 vleermuizen opgevangen. In 2017 waren dat er 33.
Hij ontvangt hiervoor geen vergoeding. Het Amersfoortse model biedt wel vergoeding voor de opvang van vleermuizen uit Amersfoort, maar dhr. Bruijn heeft hiervan afgezien omdat hij geen zin heeft in de administratieve verplichting (registratie) die dit met zich meebrengt. Hij vindt de opvang/verzorging van vleermuizen een persoonlijke 'must'.

4.2.3.2 Vleermuisopvang Utrecht

Vleermuisopvang Utrecht heeft in 2016 29 vleermuizen opgevangen. In 2017 waren dit er 17.
Gemiddeld worden er ca. 23 vleermuizen per jaar opgevangen.

Zij ontvangen geen vergoeding. Meer dan 6 vleermuizen tegelijkertijd opvangen is niet mogelijk door onvoldoende materiaal (bakken) en tijd. Daarnaast is het niet zeker dat zij vleermuizen kunnen blijven opvangen zonder enige vergoeding.

4.2.4 Vogelhospitaal Naarden (Stichting Vogelopvangcentrum Midden-Nederland)

Vogelhospitaal Naarden (Stichting Vogelopvangcentrum Midden-Nederland) vangt jaarlijks ruim 4.500 vogels op. Het werkgebied (regio) omvat de gehele provincie Flevoland en Gooi en Vechtstreek. Het vogelhospitaal is nabij de provincie Utrecht gevestigd en kan (bij piekmomenten) vogels opvangen uit de provincie Utrecht.

In 2016 zijn er 156 en in 2017 zijn er 242 vogels opgevangen afkomstig uit de provincie Utrecht.

Aanvullende informatie over toekomstplannen, kosten, inkomsten etc. is niet ontvangen.

4.2.5 Eekhoornopvang Nederland / Egelbescherming Nederland

Zij vangen jaarlijks ruim 800 egels op en 75 eekhoorns. Hiervan komen gemiddeld 250 egels en ongeveer 25 eekhoorns uit de provincie Utrecht.

Het zijn stichtingen en zij doen aan faunaopvang. Zij vangen uitsluitend inheemse egels en eekhoorns op. Hun capaciteit is maximaal 800 egels en 100 eekhoorns en uitbreiding is niet mogelijk door plaatsgebrek, maar vooral door personeelstekort en geldgebrek.

Door het veranderende gedrag van vrijwilligers ('hoppen' van de ene plek naar de andere, die geen commitment hebben of willen geen verantwoordelijkheid dragen), hebben zij noodgedwongen medewerkers een tijdelijk contract (loondienst) aangeboden. Als de inkomsten niet stijgen, kan men deze mensen niet in loondienst houden en bestaat de kans dat de opvang over 2 á 3 jaar niet meer bestaat of zal de maximale opvangcapaciteit niet groter zijn dan een paar honderd dieren per jaar.

Zij hebben een goede samenwerking met het Crematorium van Naarden en hoeven geen kosten voor destructie te betalen. Zij zijn niet BTW plichtig.

Zij geven aan bijna geheel te voldoen aan alle kwaliteitseisen van de overheid. Zij werken ook samen met de Universiteit van Utrecht, het RIVM en vele andere organisaties om hun kennis zo goed mogelijk op peil te houden en uit te breiden. Eventueel kan er contact opgenomen worden met de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland, die kan bevestigen dat zij een professionele organisatie zijn met zorg voor de dieren en een hoog kwaliteitsniveau nastreven. *[contactpersoon bij de RUD Noord-Holland is bekend].*

Van een klein aantal gemeenten uit Noord-Holland en van Zeist ontvangen zij € 25 euro per opgevangen dier maar dit is een fractie van de werkelijke kostprijs volgens hen. De kostprijs bedraagt exclusief personeelslasten € 85,00 per dier.

Er wordt samengewerkt met de Dierenbescherming, die jaarlijks een bijdrage van € 15.000 verstrekt. Deze bijdrage is ook bedoeld voor opvang van dieren uit de provincies Flevoland, Noord-Holland tot aan Amsterdam en een stuk Gelderland. Ongeveer € 3.750,- van deze bijdrage betreft dus opvang van dieren uit de provincie Utrecht.

Het bestuur geeft aan dat het werkelijk fijn zou zijn als de provincie Utrecht hen gaat ondersteunen, aangezien zij nu al jaren vele egels en eekhoorns uit die provincie opvangen zonder compensatie.

4.2.6 Stichting Eekhoorn en zijn vrienden

De beheerder van st. Eekhoorn en zijn vrienden heeft aangegeven dat zij gestopt zijn met de opvang van egels, omdat veel van de opgevangen egels met antibiotica behandeld moeten worden of zelfs geëuthanaseerd moeten worden. De beheerder is bekwaam om beide toe te dienen, maar men kon geen dierenarts vinden die deze middelen (antibiotica en Euthasol) wil verstrekken aan hen. Daarmee werd er onnodig dierenleed veroorzaakt en namen de kosten voor hulp van dierenartsen toe, zodat men besloten heeft in 2016 om te stoppen met de opvang van egels.

In een gesprek met de beheerder hierover is aangegeven dat zij zeker bereid zijn om weer egels (100 – 150) op te gaan vangen per jaar, mits het probleem met de antibiotica en Euthasol (of alternatief euthanasiemiddel) opgelost wordt en tevens een vergoeding geregeld wordt. Zij hebben geen capaciteitsproblemen (in de zin van ruimte) om de 100 – 150 egels per jaar op te vangen.

Tot nu toe worden er geen vergoedingen ontvangen van gemeenten of iets dergelijks.

In 2016 hebben zij 65 dieren en in 2017 11 dieren uit de provincie Utrecht opgevangen. Doordat men aangegeven heeft dat zij vanaf 2016 geen egels meer opvingen, is bij o.a. de dierenambulance Amersfoort per abuis de indruk ontstaan dat het opvangcentrum helemaal gesloten was en zijn er in de 2017 minder dieren gebracht.

4.2.7 Stichting Wildopvang onder de regenboog

Het bestuur van deze wildopvang heeft het volgende aangegeven. Citaat:

"Onze opvang beschikt over een officiële ontheffing die recent door de overheid is verlengd en we werken volgens de richtlijnen van de VOND. Hieruit vloeit de verplichting voort om ons jaarverslag te publiceren en een opgave te doen van het aantal opgevangen inheemse wilde vogels en zoogdieren en het verloop van hun verblijf in onze opvang.

Van geen enkele lokale of landelijke overheid, dierenbescherming ed. ontvangen we enige financiële ondersteuning en we ervaren eerder tegenwerking dan medewerking. We voelen ons daarom totaal niet verplicht om data, die we uit hoofde van ons protocol al openbaar maken en/of deponeren bij de overheid, nog weer eens apart aan te leveren ten behoeve van de overheid, in dit geval voor de provincie Utrecht.

Ik ga er van uit dat u op basis hiervan begrip op kunt brengen voor ons standpunt.

Het is bovendien hier nu hoogseizoen en dus ontzettend druk…..wij werken met vrijwilligers/ -sters en geen betaalde krachten. In deze tijden zo'n vraag van u te "moeten" beantwoorden binnen 2 weken terwijl wij privé echt geen vrije tijd hebben, is dus niet redelijk.

Wildopvang is aan strenge regels gebonden. Alleen als een instelling een ontheffing heeft mogen wild inheems dieren in het bezit zijn van die instelling. We weten dat op redelijk grote schaal o.a. door organisaties met dierenambulances en particulieren hiermee de hand wordt gelicht. Door alleen te focussen op officiële instellingen zoals de onze, ontstaat een vertekend beeld omdat zeker eenzelfde aantal dieren illegaal opgevangen wordt. Wellicht is het zinvol om eerst hiervan een helder beeld te krijgen.

Ik stel voor om in oktober op dit thema terug te komen, als de grootste drukte met wild opvang achter de rug is."

4.3 Nieuwe, maar nog niet operationele opvangcentra

4.3.1 Dierenopvangcentrum 'Doorwerth' (officiële naam nog niet bekend)

Dit centrum moet nog gebouwd worden, maar zal eind 2019 / 2020 haar deuren gaan openen.

Het centrum krijgt een capaciteit van 6000 – 10.000 dieren per jaar (zoogdieren en vogels). Het merendeel van de capaciteit zal ter beschikking komen voor dieren uit de omgeving van Arnhem - Nijmegen. De verwachting is dat er ruimte zal zijn voor ca. 1000 dieren uit de provincie Utrecht.

4.3.2 Opvanglocatie in de regio Driebergen – Amerongen (vooropvang)

Een medewerkster van dierenambulance De Heuvelrug heeft aangegeven dat zij graag weer een opvangcentrum (ook voor tijdelijke- of vooropvang) wil opzetten. Zij heeft dit in 2002 al eens gedaan voor gezelschapsdieren in overleg/opdracht van de dierenbescherming.

De dieren die (tijdelijk) opgevangen zouden kunnen worden zijn: marterachtigen, vogels en eekhoorns. Zij is bezig om een locatie te vinden. De gemeente Amerongen is hierin behulpzaam, maar een locatie is nog niet gevonden. Zij is op zoek naar een locatie in de regio Driebergen – Amerongen. Daarnaast moet zij dan nog een ontheffingsvergunning aanvragen en krijgen.

Er is behoefte aan (tijdelijke) opvang van met name marterachtigen en vogels. Marterachtigen worden nu vaak naar De Toevlucht of de Opvang Noach gebracht, maar dat betekent dat de (vaak jonge) dieren niet meer teruggeplaatst worden op de vindplek. Dit laatste is vaak wel wenselijk.

Daarnaast is er regelmatig behoefte aan het onderbrengen van gevonden dieren gedurende de nacht, voordat deze naar de uiteindelijke opvang gebracht kunnen worden.

Voor de inrichting van de (tijdelijke) opvanglocatie in de regio Driebergen – Amerongen zou een eenmalige financiële ondersteuning van enkele duizenden euro's wenselijk zijn. Dit zorgt ervoor dat deze locatie snel gerealiseerd kan worden. Dit is echter wel afhankelijk van het feit of er een geschikte locatie gevonden wordt en de ontheffingen verkregen kunnen worden. Wellicht dat de gemeente Amerongen ook daarin behulpzaam kan zijn.

4.3.3 Nieuwe invulling van (Vogel)opvang Woudenberg

De vogelopvang Woudenberg is gesloten, maar uit een gesprek met een dierenambulance is naar voren gekomen dat de beheerster mogelijk bereid zou zijn om weer dieren op te vangen. Dit betreft dan geen vogels, maar andere (zoog)dieren.

Er is geprobeerd om via e-mail en telefonisch contact te krijgen met de beheerster, maar dat is niet gelukt. Mogelijk kan dit opvangcentrum in de toekomst toch een rol gaan spelen in de opvang van (zoog)dieren.

4.4 Medische kosten

Het is onvoldoende duidelijk geworden hoe hoog de medische kosten zijn per opvanglocatie, de jaarrapportages en/of jaarrekeningen geven dit niet altijd voldoende aan.

De inschatting is dat de medische kosten ca. 1 – 4 % van de totale kosten bedragen per jaar, maar dat is niet overal zo aangezien sommigen geen medische kosten opvoeren in hun financiële jaarverslagen. Ook hier zijn grote verschillen per opvangcentrum, net zoals bij de dierenambulances. De inschatting van 1 – 4% is op basis van de medische kosten van opvangcentra die dit wel in hun financiële rapportage laten zien.

Wel is gevraagd aan de opvangcentra om (gemiddelde) medische kosten mee te nemen in de bepaling van de opgevraagde kostprijs per dier (zie tabel 3).

De verkrijgbaarheid van antibiotica en middelen voor euthanasie (bijv. Euthasol) is door de veranderende wetgeving lastiger en niet alle dierenartsen zijn bereid om alleen middelen te verstrekken aan opvangcentra. Dit werkt kostenverhogend aangezien de dierenarts dan zelf de middelen moet toedienen.

4.5 Indicatie van de kosten per dier (opgave door organisatie zelf)

Aangezien de kostenstructuur en inkomsten ook bij opvangcentra zeer verschillend en volatiel zijn, is het lastig om een juiste kostprijs te bepalen.

Daarom is als onderdeel van de inventarisatie de vraag aan de opvangcentra gesteld, wat een gemiddelde en redelijke kostprijs per dier zou zijn. Een gedeelte van de opvanglocaties heeft hier antwoord op gegeven. In deze kostprijs per dier zouden dan in principe alle (exploitatie, medische-, disposables etc.) kosten meegenomen moeten zijn.

Uit de ontvangen reacties blijkt dat ook de opvangcentra zelf het lastig vinden om een vergoeding per dier te bepalen. Zo wordt vaak de opmerking gemaakt; moeten we dan de vrijwilligers in de kosten meenemen en zo ja voor hoeveel dan? Etc.

In onderstaande tabel staan de reacties op de vraag over een (gemiddelde) vergoeding per dier.

Tabel 3 Aangegeven kosten per dier door opvanglocaties

Opvanglocatie	**Vergoeding per dier (opgave door organisatie zelf)**
Vogelopvang Eemland	€ 12,50
Vogelopvang Utrecht (Rotsoord)	Geen reactie ontvangen
Vogelasiel Naarden	€ 35,00
St. Reeënopvang Nederland	Tussen € 65,00 en € 75,00
De Toevlucht	€ 35,00 (mits alle diersoorten gebracht worden, als dit slechts 1 of enkele diersoorten zijn, dan moet specifiek een bedrag per diersoort bepaald worden)
Egelopvang Nederland / Egelbescherming Nederland	€ 85,00 per dier
St. Eekhoorn en zijn vrienden	€ 40,00 per dier

4.6 Kwaliteitsborging en wetgeving

Alle organisaties, zowel dierenambulances als opvanglocaties, moeten voldoen aan de wet- en regelgeving. De opvanglocaties moeten nu zorgen dat men voldoet aan de 'beleidsregels kwaliteit opvang diersoorten'. De Beleidsregels natuur en landschap zijn per 25 september 2018 vastgesteld.

Gedeputeerde Staten van Utrecht hebben de taak gekregen om een ontheffing te verlenen van de wettelijke verboden voor bijvoorbeeld het mogen vangen van wettelijk beschermde gewonde dieren, het onder zich hebben van deze dieren, het gebruik van vangmiddelen en het terugzetten in de natuur. Zonder deze ontheffing kan de opvang niet functioneren. Hier zijn geen financiële verplichtingen aan verbonden.

In de loop van afgelopen jaren hebben verschillende opvangcentra besloten om te stoppen, omdat met niet kon of wilde voldoen aan de geldende wet- en regelgeving. Dit heeft gezorgd voor meer druk op de centra die bleven bestaan.

In artikel 1.12 Wnb (Wet natuurbescherming) dragen Gedeputeerde Staten van de provincies tezamen zorg voor het in een gunstige staat van instandhouding brengen of houden van de van nature in Nederland in het wild voorkomende soorten dieren en populaties.

4.7 Automatisering en registratie

In het onderzoek is gebleken dat er met name op handmatige wijze de registratie van dieren in het opvangcentra vastgelegd wordt. Zeer vaak gaat dit met handgeschreven formulieren, die op een gegeven moment worden ingevoerd in een spreadsheet.

Op de kooien worden handgeschreven kaartjes met gegevens van het dier bevestigd.

De registratie van dieren is beperkter aangezien er tot op heden geen facturatie of iets dergelijks plaatsvindt, ook is er vanuit gemeenten geen of minder interesse voor. Bij gezelschapsdieren is dit veel meer.

4.8 Conclusie met betrekking tot opvang van natuurdieren uit de provincie Utrecht

Er wordt voor de opvang van dieren een grote verscheidenheid aan opvanglocaties gebruikt, zowel binnen als buiten de provincie Utrecht. Veelal is de keuze gebaseerd op rijafstand (aanrijtijd) van het werkgebied van de dierenambulances en of er een opvangplek beschikbaar is voor het bewuste dier dat opgevangen moet worden.

Afhankelijk van zowel de locaties van de vindplaatsen als het werkgebied van de dierenambulances wordt er ook gekozen voor opvang buiten de provincie Utrecht. Belangrijke en veel gebruikte opvangcentra buiten de provincie Utrecht zijn de Egel- of Eekhoornopvang in Huizen, De Toevlucht in Amsterdam of Vogelopvang Naarden.

In de provincie Utrecht en in de directe nabijheid daarvan zijn in principe voldoende opvangcentra, die met een acceptabele aanrijtijd te bereiken zijn. In de inventarisatie is gebleken dat over het algemeen de opvangcapaciteit toereikend is, met uitzondering van vogels en egels.

Aangezien in de provincie Utrecht vogels ca. 75% van alle getransporteerde en opgevangen dieren betreffen zijn de vogelopvangcentra belangrijke onderdelen van de keten.

Van veel opvangcentra is de financiële situatie niet stabiel en soms zelfs slecht. Om meer financiële armslag te krijgen, is het realiseren van (een) extra inkomstenbron(nen) nodig.

4.8.1 Belangrijkste knelpunten m.b.t. opvang

In de gesprekken is aangegeven dat de dierenambulances de meeste problemen ervaren met de opvang van vogels en egels.

Door de sluiting van Vogelopvang Woudenberg en ook van Skukuza is er extra druk ontstaan op de overige opvanglocaties. De Egelbescherming Nederland en de Eekhoornopvang Nederland (zelfde locatie in Huizen) geven aan capaciteitsproblemen te hebben, op het gebied van opvangplekken, personeel (vrijwilligers) en financieel.

4.8.1.1 Opvang Vogels

Door de capaciteit van de huidige locatie van Vogelopvang Utrecht aan de Rotsoord (capaciteit ca. 2.500 vogels per jaar), en Vogelopvang Soest (capaciteit 4.000 vogels per jaar), bedraagt de totale opvangcapaciteit ca. 6.500 vogels per jaar. Dit zou normaal voldoende moeten zijn om de opvang van vogels uit de provincie Utrecht te realiseren. Echter er worden ook (beperkt) vogels van buiten de provincie Utrecht opgevangen en het is mogelijk dat het totaalaantal op te vangen vogels blijft toenemen.

In het geval dat in pieksituaties de opvangcapaciteit bij Vogelopvang Utrecht en Soest onvoldoende is, dan zou als extra capaciteit Vogelopvang Naarden, de Toevlucht (Amsterdam) in combinatie met de nieuwbouw van de opvanglocaties 'Doorwerth' (capaciteit beschikbaar voor alle zoogdieren uit de provincie Utrecht is ca. 1.000 dieren gebruikt kunnen worden.
Daarmee lijkt er voorlopig voldoende capaciteit in de provincie Utrecht te zijn en met de acceptabele rijafstand en aanrijtijden naar opvangcentra net buiten de provincie Utrecht zouden pieken in opvangcapaciteit (in 2019) ook afgedekt zijn.

<u>Het belang van de Vogelopvang Utrecht in de adequate opvang van vogels uit de provincie Utrecht is onmiskenbaar. Mocht Vogelopvang Utrecht gesloten worden, dan ontstaat er wel een situatie die niet wenselijk is. De opvang van vogels zou dan een groot knelpunt kunnen worden.</u>

4.8.1.2 Opvang egels

In de provincie Utrecht bevindt zich geen opvangcentrum voor egels. Onderstaande centra bevinden zich net buiten de provinciegrenzen. Allemaal nog wel op acceptabele rijafstanden en aanrijtijden, maar het is niet ideaal.

<u>Stichting Eekhoorn en zijn vrienden (Nijkerkerveen)</u>

In 2016 is de stichting Eekhoorn en zijn vrienden gestopt met de opvang van egels. Dit had te maken met de problemen rond verkrijgbaarheid (zelf kunnen toedienen) van antibiotica en middelen voor euthanasie (Euthasol) en financiering.

<u>Egelbescherming Nederland (Huizen)</u>

Zij vangen gemiddeld 250 egels op uit de provincie Utrecht.

Uitbreiding van de opvangcapaciteit is niet mogelijk door plaatsgebrek, maar vooral door personeelstekort en geldgebrek. Door het veranderende gedrag van vrijwilligers, heeft men al betaald personeel in dienst moeten nemen. Men geeft aan dat als de inkomsten niet stijgen, men deze mensen niet in loondienst houden en bestaat de kans dat de opvang over 2 á 3 jaar niet meer bestaat of zal de maximale opvangcapaciteit niet groter zijn dan een paar honderd dieren per jaar.

Andere egelopvangcentra

Het Centrum voor Dierenhulpverlening in Gouda en in combinatie met De Toevlucht in Amsterdam bieden capaciteit om de pieken op te vangen. Het gebruik van deze 2 opvangcentra zal afhankelijk van de vindplaats van de egels gekozen kunnen worden in verband met de te rijden afstand en aanrijtijd.

5 Bemensing van dierenambulances en opvanglocaties

Een veelgehoorde opmerking is dat het steeds moeilijker wordt om goede vrijwilligers te vinden en vast te houden. Daarbij wordt aangegeven dat het op termijn waarschijnlijk niet meer mogelijk zal zijn om alleen met vrijwilligers de werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren. Sommige organisaties hebben al mensen in loondienst, hetgeen grote verschillen in de onderlinge kostenstructuur oplevert.

Ook hier zijn duidelijke verschillen waar te nemen tussen de verschillende organisaties. Sommige dierenambulances moeten vanwege een tekort aan vrijwilligers soms diensten laten waarnemen door collega dierenambulances. Er zijn ook organisaties met wel een groot vrijwilligersbestand, Woerden bijvoorbeeld (dierenambulance incl. opvanglocatie) heeft een vrijwilligersbestand van ca. 200 personen.

Het verschilt duidelijk in welke regio men werkzaam is, maar zeker ook in de wervingskwaliteiten en -mogelijkheden om nieuwe vrijwilligers te vinden. Niet alleen het vinden van vrijwilligers is een uitdaging, maar zeker het vinden van goede vrijwilligers is lastig. Zo gaf dierenambulance Utrecht aan wel genoeg aanmeldingen te krijgen, maar een groot gedeelte valt hiervan af omdat men, zij geven aan erg kieskeurig te zijn, niet over de juiste communicatieve of sociale vaardigheden beschikt.

Het invullen van de nachtdiensten is vaak het grootste probleem. Maar ook het bemensen van de telefooncentrale kan problemen opleveren. Een aantal dierenambulances heeft daarom contact gezocht met de VRU (Veiligheidsregio Utrecht) om te bekijken of het mogelijk is om in sommige gevallen terug te kunnen vallen op hun meldkamer (zie verder paragraaf 8.3).

Echter op de optie van het gebruik van één centrale meldkamer (een soort ‘144’) voor de gehele provincie Utrecht, wordt overwegend negatief gereageerd. Zo’n meldkamer zou dan de meldingen centraal binnen kunnen krijgen, waarna deze de meldingen verdeeld over de dichtstbijzijnde dierenambulance bij een vindlocatie.

Redenen waarom men hiervan geen voorstander is:

- Men wil zelf bepalen hoe de melding afgehandeld wordt, dus zelf kunnen sturen hoe om te gaan met de melding. Men wil zelf de regie in handen houden.
- Soms heeft een dierenambulance geen centrale en komen de meldingen direct bij de chauffeur(s), die dan al deze meldingen moeten aannemen en soms geen inzicht hebben in waar de andere chauffeurs zijn of waar men mee bezig is.
- Men vindt dat zijzelf dit beter lokaal (soms gaan de telefoontjes rechtstreeks naar de chauffeur) kunnen coördineren en afstemmen.

Bovenstaande bezwaren kunnen weggenomen worden als de meldkamer van de VRU alleen de telefoon aanneemt, dan bepaald welke werkgebied de melding betreft en dan het gesprek doorzet naar de desbetreffende dierenambulance.

Een soortgelijke werkwijze vindt ook plaats als men 144 belt, zij verbinden dan door naar de desbetreffende dierenambulance. Dit gebeurt in het geval dat de melder niet weet welke dierenambulance in de regio werkzaam is, dan belt men vaak 144.

Daarentegen als de melder wel weet welke dierenambulance werkzaam is in het gebied, dan wordt de dierenambulance rechtstreeks gebeld. Voordeel is dat de centralist allerlei niet relevante vragen etc. kan afvangen en deze gesprekken niet doorgezet worden naar de dierenambulances.

6 Mogelijkheden voor beperken of verkleinen van financiële knelpunten

In dit hoofdstuk komen verschillende opties aan bod om de financiële knelpunten te beperken, verkleinen en wellicht zelfs op te lossen. Deze opties zijn gebaseerd op de verzamelde informatie die weergegeven is in de eerdere hoofdstukken.

6.1 Vergoedingsmethoden voor dierenambulances en opvangcentra

Een vergoeding (in welke vorm) kan alleen beschouwd worden als een bijdrage in de kosten en niet als een volledig kostendekkende bijdrage voor de exploitatie. Daarvoor zijn de verschillen tussen de dierenambulances en ook de opvangcentra te divers.

Er is een aantal mogelijkheden voor vergoedingen. Vergoeding op basis van:

1. Kilometervergoeding, bijvoorbeeld € 0,19 per kilometer (dierenambulances)
2. Vast bedrag per dierenambulance of opvanglocatie
3. Een vergoeding per vervoerd (ritprijs) of opgevangen dier
4. Een combinatie van bovengenoemde vergoedingen

<u>Ad.1 Kilometervergoeding (alleen voor dierenambulances)</u>
Een kilometervergoeding van bijv. € 0,19 per kilometer, dekt alleen de directe autokosten en niet de andere bijkomstige directe kosten zoals disposables, communicatie etc.
Deze variant levert wel enige administratie en registratie werkzaamheden op, aangezien per rit extra informatie vastgelegd moet worden.

<u>Ad.2 Vaste bijdrage per dierenambulance of opvanglocatie</u>
Een vaste bijdrage voor alle dierenambulances zorgt weliswaar voor de minste administratie, maar heeft dan al meer het karakter van een subsidie.

Voor opvangcentra zou een onderscheid in de hoogte van de vergoeding per opvangcentrum gemaakt kunnen worden op basis van capaciteit voor opvang van dieren, soort dieren en aantallen dieren per soort per jaar.

<u>Opvangcentra</u>

1)	Vogelopvangcentra Utrecht:	€ 37.500,-
2)	Vogelopvang Soest:	€ 60.000,-
3)	Eekhoornopvang Nederland / Egelbescherming Nederland:	€ 10.000,-
4)	Stichting Eekhoorn en zijn vrienden:	€ 5.000,-
5)	Stichting Wildopvang onder de regenboog:	€ 3.000,-
6)	Vogelhospitaal Naarden:	€ 3.000,-
7)	De Toevlucht Amersterdam:	€ 5.000,-
8)	Zomer Bruin:	€ 500,-
9)	Vleermuisopvang Utrecht:	€ 500,-
10)	Centrum voor dierenhulpverlening Gouda:	€ 1500,-
11)	Stichting Reeënopvang Nederland:	€ 250,- *(*)*
	Subtotaal per jaar	**€ 126.250,-**

<u>Dierenambulances</u>

12 ambulances een vaste vergoeding á € 5.000,-	€ 60.000,-
Totaal per jaar	**€ 186.250,-**

In deze variant kan dan afgezien worden van verrekening van reeds ontvangen vergoedingen/subsidies/bijdragen van gemeenten, Dierenbescherming en provincie Utrecht.

(*) De stichting Reeënopvang Nederland vangt slechts enkele reeën per jaar op. In 2016 3 reeën, 2017 0 reeën en in 2018 (tot juli) 2 reeën.

Ad. 3 Vergoeding per dier

Een vergoeding op basis van prestatie is een manier om de financiële middelen te verdelen op basis van inzet en werkzaamheden. Het zorgt voor meer zakelijkheid in handelen en denken in het geval dat aantallen dieren in een jaar minder is of in het geval dat aantallen dieren toenemen.

Om een goed beeld te krijgen welke financiële middelen er nodig zijn per jaar, is een doorrekening gemaakt van het aantal natuurdieren dat gevonden, getransporteerd en opgevangen is. Voor de berekening zijn de gegevens over aantallen dieren van het jaar 2016 gebruikt.

Dierenambulances

Per getransporteerd dier lijkt een vergoeding van € 25,00 voldoende om zowel de kosten van het transportmiddel te kunnen dekken, maar ook andere kosten zoals medische behandeling, disposables, automatisering, kosten vrijwilligers etc.
Een ritprijs per dier zorgt er ook voor dat dierenambulances een prestatiebeloning krijgen, gebaseerd op een beloning naar de hoeveelheid werk en inspanning.

Opvangcentra

In deze vergoeding per dier zijn dan in principe alle (exploitatie, medische-, disposables etc.) kosten meegenomen. Een vergoeding per dier zorgt voor een prestatiebeloning, gebaseerd op een beloning naar de hoeveelheid werk en inspanning.

Bij de onderstaande berekening is uitgegaan van een (gemiddelde) vergoeding per dier, zoals opgegeven door de dierenambulances en opvangcentra zelf. Bij sommige diersoorten is uitgegaan van een inschatting, soms gebaseerd op een vergoeding die bepaald is in een overeenkomsten met een gemeente.

Tabel 4 Totaal Vergoedingen aan opvangcentra en dierenambulances voor 1 jaar

Dierenopvang	**Euthanasie**	**levend**	**Vergoeding per dier**	**Vergoeding euthasiekosten**	**totaal zonder euthanasiekosten**	**totaal met euthanasiekosten**
Diergroep						
Egels		250	€ 85,00	€ 5,00	€ 21.250	€ 21.250
Vogels	1235	6175	€ 35,00	€ 5,00	€ 216.125	€ 222.300
Zoogdier (Eekhoorn, Haas, Das, etc.	160	800	€ 40,00	€ 5,00	€ 32.000	€ 32.800
Vleermuizen	6	55	€ 15,00	€ 5,00	€ 825	€ 853
Valwild		270	€ 50,00		€ 13.500	€ 13.500
Reeën		3	€ 70,00		€ 210	€ 210
Totaal	1401	7553				
			totaal kosten		**€ 283.910**	**€ 290.913**
Dierenambulances			**Vergoeding per rit**		**Totaalkosten**	
Aantal ritten totaal (afgerond)		8500	€ 25,00		€ 212.500,00	
					Per jaar	**voor 3 jaar**
Totaalkosten voor transport, opvang en verzorging per jaar					**€ 503.413**	**€ 1.510.238**
Totaalkosten voor transport, opvang en verzorging per jaar (afgerond)					**€ 500.000**	**€ 1.500.000**

In bovenstaande variant is het wel nodig om gedekte kosten door gemeenten, dierenbescherming en provincie Utrecht jaarlijks te verrekenen. Dit zorgt wel voor extra administratieve werkzaamheden, maar voorkomt dat er 2 x voor hetzelfde dier betaald wordt.

Er vindt geen vergoeding plaats als de vastgestelde vergoeding per dier lager is dan hetgeen men overeengekomen is met gemeenten rechtstreeks.

Ad. 4 Een combinatie van bovenstaande vergoedingen
Een combinatie van bovenstaande vergoedingen kan een optie zijn om onderscheid te maken tussen de opvangcentra in de provincie Utrecht en buiten de provincie Utrecht die gebruikt worden.

De opvangcentra binnen de provincie Utrecht krijgen dan een vaste bijdrage per jaar en degene die buiten de provincie gelegen zijn ontvangen alleen een vergoeding per opgevangen dier. De hoogte van de vergoeding per dier kan dan gebaseerd worden zoals genoemd in ad. 3 of een gedeelte van de benoemde vergoeding per dier.

Kanttekening

Uit de gesprekken kwam naar voren dat er soms een bezwaar is tegen een vergoeding per dier, zowel afkomstig van dierenambulances als van opvangcentra, omdat dit mogelijk tot een verkeerde (perverse) prikkel zou leiden. Het zou volgens sommigen kunnen leiden tot een onnodige inzet om maar zoveel mogelijk dieren op te halen en op te vangen, zodat hiervoor een vergoeding ontvangen kan worden.

Ook werd de opmerking gemaakt dat subsidies organisaties 'lui' maken en tevens het zakelijk denken in de weg staat. Daarom zou een zakelijke (dienst)overeenkomst overeengekomen waarbij op basis van inzet en werkzaamheden afgerekend moet worden, zodat geen sprake is van een subsidieverhouding met bijvoorbeeld een gemeente.

7 Opties voor de financiering

In het verloop van het onderzoek is er met verschillende organisaties contact gelegd om te inventariseren of deze bereid zouden zijn om financieel of op een andere manier aan een oplossing voor de keten van transport en opvang in de provincie Utrecht bij te dragen. Het resultaat daarvan is in dit hoofdstuk weergegeven. Aan de overheden is de vraag niet gesteld, voor de overheden zijn suggesties ten aanzien van financiering opgenomen.

7.1 Utrechtse Gemeenten

Het zou eigenlijk voor de hand liggen dat gemeenten een vergoeding of subsidie verstrekken aan organisaties als dierenambulances en opvangcentra, voor transport en opvang van natuurdieren in nood die op hun grondgebied gevonden worden.
Echter slechts 12 van de 26 Utrechtse gemeenten (46%) is tot nu toe bereid om - naast hun wettelijke verplichtingen aangaande gezelschapsdieren (Algemeen Burgerlijk Wetboek) - een vergoeding (of subsidie) te verstrekken voor het transport en opvang van inheemse natuurdieren. Zonder een wettelijke noodzaak zijn veel gemeenten niet bereid om een vergoeding of bijdrage te verstrekken voor natuurdieren in nood.

Veel dierenambulances, opvangcentra, dierenbescherming etc. hebben in het verleden en zelfs nu nog (vaak) tevergeefs pogingen ondernomen om ook voor inheemse dieren een vergoeding of subsidie te verkrijgen van gemeenten in hun werkgebied. Er is hierin wel enige verbetering te constateren tussen 2016 en 2018, maar in veel gevallen zijn deze bijdragen beperkt van aard.

7.2 Provincie Utrecht

Voor de provincie Utrecht is er geen wettelijke verplichting of noodzaak om een financiële rol te spelen in de keten van Opvang en Transport van natuurdieren.
Doordat lang niet alle Utrechtse gemeenten een vergoeding geven, zou het goed zijn als de provincie Utrecht een aanzet doet om een financiering van de hele keten van transport en opvang op te zetten.

De provincie Utrecht verstrekt alleen aan de Vogelopvang Utrecht een jaarlijkse subsidie van € 10.000,-.

7.3 Dierenbescherming Nederland

Aan de dierenbescherming is gevraagd of men bereid zou zijn om:

a) Financieel bij te dragen aan verbetering van de keten transport en opvang natuurdieren en/of
b) Een bijdrage te leveren bij de operationele werkzaamheden hiervoor. Bij dit laatste zou dit kunnen m.b.t. administratie, kennis, etc.

De Dierenbescherming heeft toegezegd om voor 2019 een financiële bijdrage te willen doen van € 10.000,-. Zij hebben daarnaast aangegeven dat de Dierenbescherming op dit moment (augustus 2018) geen coördinerende rol op zich kan nemen, want daarvoor is helaas geen capaciteit beschikbaar.

in 2017/2018 ondersteunt De Dierenbescherming financieel de dierenambulance Nederrijn en Gelderse Vallei, de Vogelopvang Utrecht, Eekhoornopvang Nederland en de Egelbescherming Nederland. De dierenambulance De Heuvelrug is onderdeel van de Dierenbescherming.

7.4 Stichting Dierenlot

Aan stichting Dierenlot is ook gevraagd of zij financieel of operationeel een bijdrage zouden willen leveren.

Zij hebben aangegeven een mogelijke bijdrage te willen beoordelen als dit adviesrapport klaar is.

7.5 Vogelbescherming Nederland

Aangezien ca. 75% van de getransporteerde en opgevangen dieren vogels betreft, is aan de Vogelbescherming Nederland gevraagd of zij wellicht financieel zouden willen bijdragen aan een oplossing voor de keten. Men heeft in een reactie hierop aangegeven niet te willen bijdragen aan de opvang (en transport) van inheemse vogels (zie bijlage).

De reactie van Vogelbescherming Nederland hield in dat zij in hun huidige beleid de nadruk leggen op gebieds- en soortgerichte bescherming en dat de bescherming van individuele vogels (via vogelopvangcentra) minder prioriteit kreeg.

Daarnaast gaf men aan dat met de komst van de Stichting Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland (BVvN), op landelijk niveau een organisatie is gevormd waar de coördinatie en kwaliteitsbewaking van het opvangwerk is ondergebracht, en die de belangen behartigt van de asielen en voor Vogelbescherming Nederland het aanspreekpunt ten aanzien van vogelasielen.

Een saillant detail daarbij is, dat de Stichting Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland (BVvN) per 1 december 2017 opgeheven is.

7.6 Nationale Postcode Loterij

Een mogelijke financieringsmogelijkheid is de Nationale Postcode Loterij. Het is zeker zinvol om te proberen om bij de Nationale Postcode Loterij een vaste beneficiant of een meerjarige beneficiant te worden. Het doel van een effectieve keten van transport en opvang van natuurdieren sluit aan op de toekenningscriteria die de Nationale Postcode Loterij hanteert.

De procedure hiervoor is echter langdurig en omvangrijk en duurt vaak meer dan een jaar.

(toekenningscriteria van de Nationale Postcode Loterij)

8 Conclusie, opties en aanbeveling voor een efficiënte keten

In de voorgaande hoofdstukken 3 t/m 7 is de inventarisatie van de keten van transport en opvang van natuurdieren beschreven. In dit hoofdstuk zijn de diverse opties beschreven die een (deel)oplossing zijn voor de problemen en knelpunten zoals deze uit de inventarisatie naar voren zijn gekomen.

8.1 De Nuloptie

In deze nuloptie blijft de situatie van de keten zoals hij nu is, de provincie Utrecht neemt geen actieve rol op zich. Deze optie is, voor zover bekend, in lijn met de huidige inzet van de andere provincies (zie bijlage 10.3, tabel 6). Als er geen aanpassing in welke vorm dan ook zou plaatsvinden, is de verwachting dat de keten steeds beperkter zal gaan functioneren. Het gebrek aan voldoende structurele financiële middelen knaagt aan de continuïteit van veel dierenambulances en opvangcentra. Een gedeelte van de opvangcentra zal wellicht besluiten te stoppen met het opvangen van dieren, slechts nog beperkte aantallen op te vangen en/of alleen nog dieren op te vangen waarvoor betaald wordt. De betaling van de dieren komt dan van dierenambulances die dieren komen brengen bij een opvangcentrum of door middel van subsidies en/of vergoedingen van gemeenten, Dierenlot of de dierenbescherming.

Dierenambulances zullen deels wel blijven bestaan, misschien in afgeslankte vorm. Het kan zijn dat ook zij dan de activiteiten verminderen en / of alleen nog voor gemeenten werkzaamheden uitvoeren die bereid zijn een vergoeding of subsidie te verstrekken.

De passie en gedrevenheid van veel mensen die in de gehele keten als vrijwilligers werkzaam zijn, zal in elk geval ervoor zorgen dat een gedeelte van de dierenambulances en/of opvangcentra wel blijven bestaan. Echter er zal een grens zijn tot hoever men wil gaan. Nu al zijn er organisaties die alleen door privé bijdragen van de eigen betrokken vrijwilligers kunnen blijven functioneren. Vrijwilligers betalen dan benodigde materialen e.c. uit eigen zak.

8.2 Hulp bij werving van vrijwilligers.

Een optie is dat de provincie Utrecht en/of Dierenbescherming een campagne op laat zetten in de gehele provincie Utrecht voor het werven van nieuwe vrijwilligers voor alle organisaties in de keten. Daarmee biedt de provincie Utrecht hulp bij het oplossen van het probleem van te weinig vrijwilligers.

Dit zou een belangrijk knelpunt kunnen oplossen, echter dit is geen oplossing voor bijvoorbeeld de financiële uitdagingen die er zijn bij een meerderheid van de ketenorganisaties.

Voordeel is wel dat een projectsubsidie voor een dergelijke wervingscampagne overzichtelijk en een éénmalige inspanning is. Er kan daarbij gebruik gemaakt worden van de kennis en kunde die bij de provincie Utrecht en/of Dierenbescherming aanwezig is.

8.3 Meldkamer VRU (Veiligheidsregio Utrecht), RUD (Regionale Uitvoeringdienst Utrecht) of 144 inzetten als centrale meldkamer voor dierenambulances

Een optie om met name de nachtdiensten van dierenambulances te kunnen faciliteren is om gebruik te maken van de meldkamer van de VRU, de RUD of 144. Deze meldkamer kan vragen beantwoorden en bepalen welke hulpdienst ingezet moet worden. Als een dierenambulance nodig is, kan de centralist de melder doorschakelen naar de betreffende dierenambulance.

Of de VRU, RUD of 144 bereid zijn om als centraal meldpunt te gaan functioneren, is niet onderzocht. Daarnaast moet ook verder onderzocht worden of er voldoende draagvlak kan ontstaan onder de dierenambulances. Dit hangt af van duidelijke communicatie over de werkwijze en het besef dat dierenambulances nog steeds gewoon zelf de melder aan de telefoon krijgen, daarmee zelf afwegingen kunnen maken en de melding afhandelen.

Een situatie waarin een meldkamer alleen doorgeeft naar welk adres een dierenambulance moet gaan, is voor veel dierenambulances niet acceptabel.

Er loopt al een pilot in Heemskerk met een samenwerking tussen de meldkamer van de VRU en dierenambulances, maar deze is gericht op calamiteiten en niet op de reguliere meldingen m.b.t. dieren.

Een meldkamer zou wel in sommige gevallen een knelpunt in de dagelijkse bedrijfsvoering kunnen oplossen of verlichten voor dierenambulances, echter dit is geen oplossing voor bijvoorbeeld de financiële uitdagingen die er zijn bij een meerderheid van de ketenorganisaties.

8.4 Structurele uitbreiding van vogelopvang

Ca. 75% van de op te vangen dieren per jaar betreft vogels. Een knelpunt zou kunnen ontstaan met de vogelopvang in de provincie Utrecht, zeker als onverhoopt de Vogelopvang Utrecht zou sluiten en de groei van het aantal op te vangen vogels blijft groeien.

8.4.1 Vogelopvang Utrecht

Het proces van de nieuwbouw in Nieuwegein van Vogelopvang Utrecht is op dit moment (oktober 2018) stilgelegd door het interim bestuur van Vogelopvang Utrecht. Dit betreft in elk geval voor het seizoen 2019, maar er is wel behoefte aan nieuwbouw. Deze nieuwbouw in Nieuwegein bevindt zich al in vergaande staat van ontwikkeling. De plannen en vergunningen zijn gereed, echter er is nog geen aanvullende financiering gevonden voor het ontbrekende deel van de bouwkosten. Daarnaast is nog niet bekend hoe het (interim)bestuur hiermee verder wil gaan. In 2020 zou het gebied in Nieuwegein weer voor woningbouw gebruikt kunnen gaan worden, dus de 'terugverdientijd' voor de investering in die nieuwbouwlocatie in Nieuwegein wordt wel steeds korter.

Hier zou de provincie Utrecht een rol kunnen vervullen door middel van een garantstelling voor mogelijke geldverstrekkers. Dit proces kan pas weer opgestart worden als er een nieuw bestuur gevonden is voor Vogelopvang Utrecht.

8.4.2 Dierenzorg Eemland (Vogelopvang Soest)

Een andere optie is de uitbreiding van de opvangcapaciteit van vogels bij Vogelopvang Soest. Het is een mogelijkheid dat – mits er financiële mogelijkheden zijn – Vogelopvang Soest bereid is tot uitbreiding. Een garantstelling van de provincie Utrecht voor geldverstrekkers kan ook hierbij een rol spelen.

Indien Vogelopvang Soest bereid is capaciteitsuitbreiding te onderzoeken, kan mogelijk ook uitbreiding van opvangcapaciteit gerealiseerd worden voor andere diersoorten. Vogelopvang Soest (dus Dierenzorg Eemland) vangt nu ook al (tijdelijk) andere natuurdieren op naast vogels. Met uitbreiding van de opvang van andere diersoorten zou mogelijk een oplossing gevonden kunnen worden voor het probleem met de egelopvang.

8.5 Oprichting stichting

Om meer financiële armslag te krijgen voor zowel dierenambulances als opvangcentra in de provincie Utrecht, is het realiseren van (een) extra inkomstenbron(nen) nodig. Om een oplossing te bieden voor deze financiële uitdagingen, maar ook voor het bijdragen aan het oplossen van knelpunten op gebied van samenwerking en coördinatie, het werven van vrijwilligers, het delen van kennis en ervaringen en kwaliteitsborging, is de oprichting van een nieuwe stichting een optie. Dit is ook de meest ambitieuze en veelomvattendste optie.

De stichting zou de naam stichting 'Faunazorg' kunnen krijgen. Faunazorg is een makkelijke naam, die het doel van de stichting in een woord vangt en kan bovendien zonder problemen als een naam van een goed doel gebruikt worden. Ook de domeinnaam www.faunazorg.nl is makkelijk te schrijven als URL en niet te lang.

Een optie zou ook kunnen zijn 'Stichting Faunazorg Utrecht' of 'Stichting Faunazorg Nederland'. Als alternatief kan ook gekozen worden voor Stichting inheemse dierenzorg (Utrecht/Nederland).
[Op moment van schrijven, november 2018, zijn alle bovengenoemde URL's nog beschikbaar met extensie .nl. Het is wel van belang om bij het besluit om een stichting op te richten zo snel mogelijk de domeinnaam te registreren].

Met de oprichting van een stichting is onafhankelijkheid en onpartijdigheid zoveel mogelijk gewaarborgd en alle deelnemende organisaties blijven zelfstandig.

8.5.1 Taak van de stichting

Taak van de stichting Faunazorg voor zowel dierenambulances als opvangcentra, die betrokken zijn bij het transport en opvang van natuurdieren in de provincie Utrecht, zou worden:

- Zorgen voor structurele financiering van werkzaamheden die uitgevoerd worden door organisaties in de keten van transport en opvang van natuurdieren uit de provincie Utrecht.
- Ondersteuning bieden bij het vinden en werven van vrijwilligers voor de organisaties in de keten.
- Onderlinge samenwerking versterken in de gehele keten tussen dierenambulances en opvangcentra.
- Zorgen voor kennisoverdracht inzake dierenwelzijn en -wetgeving.
- Harmonisatie van werkwijze en automatisering.
- Kwaliteitsborging, op termijn realiseren van keurmerk voor opvangcentra.
- Kennis delen voor bedrijfsvoering, bijvoorbeeld ondersteuning bij verlaging van exploitatiekosten door inkoopvoordelen.

Er zijn wel voordelen te behalen uit verdere samenwerking/overleg tussen alle dierenambulances. Bijvoorbeeld op het gebied van kennis en kunde, automatisering, harmonisatie van werkwijze en registratie, inkoopvoordelen etc.

8.5.2 Bestuur

Het bestuur zou kunnen bestaan uit de volgende bestuursleden:

- 1 onafhankelijke voorzitter
- 1 vertegenwoordiger van de Dierenbescherming
- 1 vertegenwoordiger van stichting Dierenlot
- 3 vertegenwoordigers van dierenambulances
- 3 vertegenwoordigers van opvanglocaties
- 1 vertegenwoordiger (dierenarts) namens de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD)

Met deze samenstelling wordt geen enkele organisatie overheersend en daarmee is een ongewenste dominante positie van één of enkele organisaties niet mogelijk. Door alle belangrijke partijen zitting te laten nemen in het bestuur, kan wel gebruik gemaakt worden van elkaars kennis en kunde.

De onafhankelijke voorzitter moet erop toezien dat de koers van de stichting gefixeerd blijft op het vinden van structurele financiering. Als een periode van 3 jaar van financiering bij start van de stichting mogelijk is, dan is het zaak om gedurende die termijn in ieder geval een sterke focus te houden op:

- Medefinanciering door Utrechtse gemeenten en wellicht de provincie Utrecht voor de lange termijn;
- Aanboren van financieringsbronnen als de Nationale Postcode Loterij en andere sponsoren (fondsenwerving);
- Zorgen dat de stichting een officiële goede doelenorganisatie wordt met ANBI-status;
- Zorgen dat de stichting als goede doelenorganisatie bekend wordt en zodoende sponsoren – zowel particulier als zakelijk – gevonden worden (communicatie / marketing);
- Hulp bij vinden van vrijwilligers;

- Organiseren (o.a. met de provincie Utrecht) van politieke druk op gemeenten voor financiële ondersteuning van de gehele keten;
- Oplossen van gezamenlijke knelpunten.

De stichting zal in overleg en in samenwerking met de provincie Utrecht moeten proberen om door middel van politieke 'druk' de gemeenten in de provincie Utrecht te overtuigen van de nut en noodzaak om financieel bij te dragen aan de keten van transport en opvang van natuurdieren. Met een goed functionerende stichting Faunazorg worden gemeenten ontzorgd.

De bestuursleden van de Dierenbescherming, Dierenlot, KNMvD en de onafhankelijk voorzitter hebben een zittingstermijn van 5 jaar, met maximaal 1 x verlenging van 5 jaar. De overige bestuursleden hebben een zittingstermijn van 3 jaar, met maximaal 1 x een verlenging van 3 jaar.

Overlegfrequentie bedraagt minimaal 2 – 4 x per jaar.

Om de organisatie lean-and-mean te houden, lijkt het zinvol om vanuit de bestuursleden een penningmeester en secretaris te kiezen. In verband met de kosten is in eerste instantie een externe (betaalde krachten) penningsmeester en secretaris niet wenselijk.

Het kan nodig zijn om de onafhankelijk voorzitter wel te vergoeden – binnen de geldende regels -, aangezien deze een belangrijke aanjaagfunctie heeft. Dit geldt zeker voor de eerste 2-3 jaar na oprichting van de stichting. Inzake de voorzitter is verstandig om uit te gaan dat dit een betaalde functie (zzp'er) wordt. Een voorzitter met een stevige bestuurlijke achtergrond, die dit project kan trekken zal waarschijnlijk ca. € 100,00 per uur kosten. In de jaarbegroting moet hiervoor dus ook een kostenpost opgenomen worden van ca. € 20.000,- (uitgaande van 200 uur).

Het is niet ondenkbaar dat extra ondersteuning nodig is voor het bestuur en de voorzitter, mogelijk kan dit georganiseerd worden via een van de betrokken organisaties of de provincie Utrecht of een gemeente stelt (tijdelijk) een projectmedewerker ter beschikking. Als dit niet lukt, kan het nodig zijn om externe hulp in te schakelen, waarvoor ook financiële middelen beschikbaar gesteld moeten worden.

8.5.3 Voorstel voor vergoedingssysteem

Het voorstel is om een vergoedingssysteem in **2 fasen** op te bouwen.

1) Een vaste bijdrage voor dierenambulances en opvangcentra voor de periode van 2 jaar na oprichting van de stichting. Kosten ca. € 186.000,- per jaar.
2) Daarna de invoering van een vergoeding op basis van een vaste ritprijs en/of vergoeding per dier.

De reden hiervoor is dat in die periode de eerste 2 jaar de keten in takt blijft en de continuïteit beter gewaarborgd is. Daarnaast geeft het de stichting de tijd om de benodigde inkomstenbronnen aan te boren, die nodig zijn voor de invoering van een vergoeding op basis van een vaste ritprijs en /of vergoeding per dier (prestatiebeloning).
Na 2 jaar moet de stichting evalueren of het haalbaar is om de 2de fase van het vergoedingssysteem te starten. In die periode van 2 jaar moet duidelijk zijn of de benodigde financieringsbronnen inderdaad voldoende en stabiel genoeg zijn om de prestatiegerichte vergoeding te gaan invoeren. In die evaluatie moet ook duidelijk worden of de Utrechtse gemeenten bereid zijn om de nieuwe werkwijze in de provincie Utrecht financieel te ondersteunen.
Een mogelijkheid blijft altijd om het systeem alleen in te voeren voor gemeenten die de stichting (mede)financieren. Daarmee zouden dan geen dieren uit free-rider gemeenten getransporteerd of opgevangen worden. Ook is een optie dat voor dieren uit in Free-rider gemeenten een verlaging van de vergoede ritprijs of vergoeding voor opvang van kracht is. Beide laatste scenario's zijn zeer onwenselijk.

De overschakeling van een vaste vergoeding de eerste 2 jaar naar een prestatiegerichte vergoeding (vergoeding of ritprijs per dier) is belangrijk, om ervoor te zorgen dat er een prikkel blijft om op een zakelijke manier de

dierenambulance of opvangcentrum te besturen. Het is belangrijk dat een 'beloning' gebaseerd is op prestatie en inzet en niet op basis van vast bedrag (subsidie of bijdrage). De hoogte van de totale vergoeding wordt dus lineair gekoppeld aan het aantal getransporteerde en/of opgevangen dieren per organisatie in de keten.

Randvoorwaarde is dat mochten dierenambulances en/of opvangcentra - om welke reden dan ook - uiteindelijk niet kunnen voldoen aan de geldende wet- en regelgeving, dit reden kan zijn om financiële of andere ondersteuning vanuit de stichting te stoppen of op te schorten.

In de begroting voor de eerste 2 – 3 jaar is het nodig om in elk geval een bedrag op te nemen voor de voorzitter van de stichting. Aangezien het vinden van een onbezoldigde voorzitter – van het kaliber dat gezocht wordt – waarschijnlijk niet mogelijk is.
Inschatting voor de kosten voor de voorzitter per jaar: € 15.000,- - 20.000,- (gebaseerd op een uurtarief van € 100,00 per uur).

8.5.3.1 Uitbetaling vergoeding aan dierenambulances en opvangcentra.

Om te zorgen dat direct een behoorlijk bedrag ter beschikking komt voor de bedrijfsvoering is het advies om de betaling van de vergoeding te laten plaatsvinden in 2 tranches per jaar:

1) Aan het begin van het jaar: Voorschot van 50% van het totaal verwachte aantal te vervoeren of op te vangen dieren of van de vaste vergoeding.
2) Begin van het volgende jaar, het restant op basis van de werkelijk vervoerde of opgevangen aantal dieren of restant van de vaste vergoeding.

Ad. 1 De opvangcentra en dierenambulances geven op basis van een jaarwerkplan aan wat, hoe en tegen welke kosten zij de werkzaamheden in een jaar gaan uitvoeren. Ook wordt daarin opgenomen of er veranderingen zijn met betrekking tot de ontvangen vergoedingen van gemeenten (overeenkomsten).

Ad. 2 Door middel van een eindejaarsrapportage wordt een overzicht gegeven van de werkelijke opgevangen of vervoerde dieren. Op basis daarvan wordt de rest van betaling berekend en uitgekeerd.

Bij de berekening van de vergoedingen aan de dierenambulances zal wel de huidige vergoeding die dierenambulances en opvangcentra al ontvangen van gemeenten in mindering worden gebracht. Daarmee wordt voorkomen dat 2 x betaald wordt voor het transport en de opvang van hetzelfde dier.

8.6 Financiering van de keten voor opvang en transport van natuurdieren

Zonder extra, structurele financiële ondersteuning van de gehele keten, zal de continuïteit niet gewaarborgd zijn en de structuur langzaam afbrokkelen. Er zullen zeker organisaties zijn die zich blijven inzetten met alle passie en bezieling van betrokken mensen, maar de hele keten zal kleiner worden.

Aan de andere kant zal de hoeveelheid natuurdieren die getransporteerd en opgevangen moet worden naar verwachting minimaal gelijk blijven en mogelijk zelfs toenemen.

De financiering van de stichting is geen simpele opgave, doordat er geen wettelijke basis is om hieraan bij te dragen voor gemeenten en/of provincie Utrecht. Slechts 12 van de 26 Utrechtse gemeenten dragen financieel bij aan de keten, tot nu toe.
Sommige gemeenten zijn bereid om rechtstreeks met dierenambulances en/of opvangcentra afspraken te maken en hen een financiële bijdrage, vergoeding of subsidie te verstrekken.
Dit lijkt dan te gebeuren op basis van een verantwoordelijkheidsgevoel en/of politieke wil om dierenwelzijn in de gemeente te ondersteunen.
Om de continuïteit van de gehele keten te waarborgen is er politieke wil nodig – zeker de eerste 2 jaar na oprichting van de stichting Faunazorg – om een basis te realiseren, waarmee de stichting kan zorgen voor andere financieringsbronnen. Dit kan door bijvoorbeeld door een goede doelen status zien te verkrijgen

waarmee wellicht in aanmerking gekomen kan worden voor giften van bijvoorbeeld de Nationale Postcode Loterij.

Op basis van het succes bij het realiseren van alternatieve financieringsbronnen, kan na 2 – 3 jaar bekeken worden of er mogelijkheden zijn om de bijdragen van gemeenten en/of provincie Utrecht te verminderen, zonder dat dit de continuïteit van de gehele keten in gevaar brengt of terugwerpt naar de situatie zoals deze nu is. Hetgeen ook eigenlijk met de Fauna Opvang Brabant is gebeurd (zie bijlage 10.3.1).

8.6.1 Partijen voor financiering van de keten.

Utrechtse Gemeenten

Het zou zeer wenselijk zijn als alle Utrechtse gemeenten, voor zover deze dit nu nog niet rechtstreeks doen aan een dierenambulance of opvangcentrum, een bijdrage leveren aan de financiering van de stichting Faunazorg. Slechts de helft van de gemeenten is bereid om voor transport en opvang van natuurdieren te betalen.
Gebaseerd op een jaarlijkse exploitatiebegroting van € 500.000,- per jaar (zie paragraaf 6.1), zou een bijdrage van € 0,40 per inwoner in de provincie Utrecht voldoende moeten zijn.
Idealiter zou het overzichtelijker zijn als alle Utrechtse gemeenten hun bijdrage of vergoeding voor natuurdieren via de stichting Faunazorg zouden laten verlopen. Of betrokkenen hiertoe bereid zijn, zal de toekomst moeten uitwijzen.
Een bijdrage per inwoner is dan een eerlijke bijdrage, gelijk voor iedereen op basis van draagkracht van een gemeente. Een noodzaak is wel dat alle gemeenten financieel bijdragen zodat er geen Free-riders zijn.

Dierenbescherming

Bij navraag heeft de Dierenbescherming toegezegd om voor 2019 een financiële bijdrage te willen doen van € 10.000,-. De Dierenbescherming geeft aan dat zij op dit moment (augustus 2018) geen coördinerende of ondersteunende rol op zich kan nemen, daarvoor is geen capaciteit beschikbaar.
Of de dierenbescherming bereid is om in de toekomst de bijdragen die zij nu aan sommige organisaties in de keten voor natuurdieren geven via de stichting Faunazorg te laten lopen, is nog niet onderzocht. Als men hiertoe bereid zou zijn, dan kan de hele keten hiervan profiteren en niet alleen enkele (soms eigen) organisaties in de keten.

Stichting Dierenlot

Bij navraag heeft Dierenlot aangegeven intern te beraden of en in welke mate zij een financiële bijdrage willen verlenen. Zij hebben aangeven dit te laten afhangen van de uitkomsten van dit rapport. De verwachting is dat Dierenlot ook een bijdrage zal doen.

Nationale Postcode Loterij

Langdurige financiering door de Nationale Postcode Loterij is een mogelijkheid, maar die is niet op korte termijn te realiseren. Het is een feit dat het proces om financiële middelen te verkrijgen – als dit al lukt - van grote organisaties als de Nationale Postcode Loterij langdurig is, vaak duurt dit langer dan een jaar.

De stichting Faunazorg wordt een (landelijk) goed doel

Zo snel mogelijk moet de stichting Faunazorg een goed doelen organisatie (ANBI) worden. Door een officieel ‘goed doel’ te worden, zal het mogelijk kunnen worden om donaties van particulieren en bedrijven te genereren. Als goede doelen organisatie kan zij zorgen voor een continue financieringsbron, die eraan bijdraagt dat de afhankelijkheid van andere (overheids)financieringsbronnen afneemt.
Dit vereist wel inzet om dit te realiseren, waaronder het opstellen van een beleid om fondsen te genereren en alle bijkomende administratieve en beleidsmatige zaken. Dit vereist meer inzet van de voorzitter en het bestuur en maakt het wellicht noodzakelijk om betaald personeel te gaan inzetten.
Vandaar de noodzaak om in elk geval 2 - 3 jaar verzekerd te zijn van financiële commitment van bij voorkeur de Utrechtse gemeenten en andere partijen.

Aanvullende (financiële) rol voor de provincie Utrecht
Afhankelijk van de bereidheid van andere partijen om financieel bij te dragen, kan het wenselijk zijn dat de provincie Utrecht een bijdrage levert aan de financiering van de keten.
Hierbij is het voorstel dat de provincie Utrecht een soort garantstelling biedt, mochten de financiële middelen – als er gekozen wordt voor optie 'structurele uitbreiding van vogelopvang of optie 'Oprichting stichting' – ontoereikend zijn. De provincie Utrecht vult dan eventuele tekorten aan of zorgt voor een andere alternatieve financiering, in het geval dit nodig is.
Dit is ook het voorstel in het geval dat geldverstrekkers bij bijvoorbeeld nieuwbouw van Vogelopvang Utrecht een garantstelling willen.

9 Vervolgstappen

De ene optie vraagt om meer ureninzet en financiële middelen dan de andere optie.

Algemene vervolgstappen

- Communicatie naar alle betrokken organisatie in de keten transport en opvang van dieren in de provincie Utrecht.
  Doel van deze communicatie is om:
  - Uitkomsten van het rapport toe te lichten inclusief
  - Eventuele keuze / besluit van Provinciale Staten toelichten
  - Draagvlak en commitment verkrijgen
  - Afspraken maken over vervolg en stappenplan

- Afhankelijk van het besluit concrete stappen ondernemen om medio 2019 al zaken geregeld te hebben. Dit kan mogelijk betrekking hebben op:
  - Ondersteuning proces door provincie Utrecht of externe ondersteuner(s).

Bij optie '**Hulp bij werving van vrijwilligers**' moet gedacht worden aan werkzaamheden als:

- Opstellen van mediacampagne via meerdere media (crossmediaal) zoals internet, social media, print, persberichten online als print. Ook kan desgewenst samen gewerkt worden met of reclame gemaakt worden via RTV Utrecht.
- Afstemmen, consensus en draagvlak krijgen over de opzet en inhoud van de campagne.
  Praktische zaken regelen als hoe kunnen geïnteresseerden reageren, logo's verzamelen, tijdsplanning etc.
- Samenstellen van communicatiekits die te gebruiken zijn door de individuele dierenambulances of opvangcentra op hun eigen website, social media en andere uitingen.

Bij optie '**Meldkamer VRU (Veiligheidsregio Utrecht), RUD (Regionale Uitvoeringdienst Utrecht) of meldkamer 144 inzetten als centrale meldkamer voor dierenambulances'** moet gedacht worden aan werkzaamheden als:

- Betrokken dierenambulances enthousiasmeren en draagvlak verkrijgen voor het gebruik van een centrale meldkamer die hen helpt werkzaamheden makkelijker uit te voeren, waarbij zij zelf nog steeds de regie in handen hebben.
- In overleg treden met VRU of 144 over de mogelijkheden om naast de huidige werkzaamheden als centrale meldkamer voor de provincie Utrecht m.b.t. dieren in nood te gaan functioneren.
- Afspraken en werkprotocollen maken en deze borgen.
- Periodieke terugkoppeling (overleg) over de werkzaamheden en werkwijze.

Bij optie '**Structurele uitbreiding van vogelopvang**' moet gedacht worden aan werkzaamheden als:

- Overleg plannen met (interim)bestuur van Vogelopvang Utrecht. Om te bespreken wat er mogelijk is met de nieuwbouw van Vogelopvang Utrecht in Nieuwegein. Hiervoor is overleg nodig om te bepalen wat het standpunt wordt, als duidelijk is wat de PS van de provincie Utrecht heeft besloten. Wat is er mogelijk als er een garantstelling van de provincie Utrecht toegezegd wordt?
- In het geval het interim bestuur (bestaande uit bestuursleden van Vogelopvang Soest) aangeeft voorlopig niet verder te gaan met de realisatie van de nieuwbouw van Vogelopvang Utrecht in Nieuwegein, wat is er dan mogelijk op locatie van Vogelopvang Soest. Wat zijn daar de mogelijkheden voor uitbreiding met bijvoorbeeld een garantstelling van de provincie Utrecht?

Bij optie '**Oprichten van stichting Faunazorg**' moet gedacht worden aan werkzaamheden als:

- Domeinnaam registreren van stichting Faunazorg.
- Bepalen of er voldoende financiële middelen zijn voor de kosten van de onafhankelijke voorzitter. Zijn er al toezeggingen gedaan?
- Werven onafhankelijke voorzitter voor de nieuwe stichting.
- Bestuur samenstellen. Mogelijk heeft er al een overleg plaatsgevonden naar aanleiding van de afronding van de inventarisatie en het rapport en zijn er al bestuursleden die zich aangemeld hebben.
- Zo snel mogelijk een overleg organiseren, waarbij de voorzitter een concreet stappenplan moet uitvouwen en bespreken. Een onderdeel is de oprichting van de stichting en opstellen van de statuten.

Draagvlak

Het verkrijgen van draagvlak is een heel belangrijk aandachtspunt voor meerdere opties en zal de nodige inzet vragen. Draagvlak is met name van groot belang bij de optie 'Oprichting stichting'

Draagvlak is nodig om in elk geval snel tot actie over te kunnen gaan en daarnaast is het nodig om meer samenwerking, saamhorigheid en commitment te verkrijgen in de tot op heden verdeelde keten. De tweedeling speelt met name tussen dierenambulances.
Uiteindelijk moet het besef indalen dat in gezamenlijkheid meer te bereiken is, omdat men allemaal hetzelfde doel heeft: dierenwelzijn.

Daarnaast is draagvlak en commitment nodig bij Utrechtse gemeenten voor een gezamenlijke bijdrage aan de keten of specifiek de op te richten stichting. Het zou mogelijk moeten zijn om een modus te vinden waarbij alle gemeenten bereid zijn om een bijdrage te leveren aan de structurele financiering van de gehele keten. Het zou wenselijk zijn als de provincie Utrecht een bijdrage zou kunnen leveren in het uitoefenen van politieke druk om daarmee gemeenten te bewegen om financieel bij te dragen aan de keten c.q. stichting.

10 Bijlagen

10.1 Bijlage: Resultaten kleine enquête onder de dierenambulances door de provincie Utrecht

Naar aanleiding van de motie heeft de provincie Utrecht bij de organisaties van dierenambulances die actief zijn op het grondgebied van de provincie Utrecht in november 2017 navraag gedaan over de financiële situatie. (Deze navraag is gebeurd bij 11 van de 12 Utrechtse dierenambulances).

De algemene conclusie was:

- Financiële situatie heel divers, van geen probleem tot een zorgwekkend (dreigend) financieel tekort.
- Verschillende organisaties kaartten ook de tekorten bij de opvangcentra aan.
- Diverse ambulances gaven aan dat er sterke versnippering is en behoefte aan meer afstemming.
- Sommige dierenambulances gaven aan behoefte te hebben aan afstemming in de hele keten.

10.2 Bijlage: Bijdragen gemeenten uit de provincie Utrecht

Figuur 3 Gemeenten in de provincie Utrecht

Tabel 5 Inwoners per Utrechtse gemeente

Gemeenten	Website	Inwoners	Betaalt al een vergoeding voor natuurdieren
Amersfoort	www.amersfoort.nl	155.614	Ja
Baarn	www.baarn.nl	24.608	Nee
Bunnik	www.bunnik.nl	15.185	Nee
Bunschoten	www.bunschoten.nl	21.437	Ja
De Bilt	www.debilt.nl	42.775	Nee
De Ronde Venen	www.derondevenen.nl	43.965	Ja
Eemnes	www.eemnes.nl	9.093	Nee
Houten	www.houten.nl	49.761	Nee
IJsselstein	www.ijsselstein.nl	34.181	Ja
Leusden	www.leusden.nl	29.708	Nee
Lopik	www.lopik.nl	14.407	Nee
Montfoort	www.montfoort.nl	13.992	Nee
Nieuwegein	www.nieuwegein.nl	62.674	Ja
Oudewater	www.oudewater.nl	10.201	Nee
Renswoude	www.renswoude.nl	5.209	Ja
Rhenen	www.rhenen.nl	19.871	Nee
Soest	www.soest.nl	46.047	Ja
Stichtse Vecht	www.stichtsevecht.nl	64.376	Nee
Utrecht	www.utrecht.nl	349.234	Ja
Utrechtse Heuvelrug	www.heuvelrug.nl	49.449	Nee
Veenendaal	www.veenendaal.nl	65.200	Ja
Vianen (Vijfheerenlanden)	www.vianen.nl	20.142	Ja
Wijk bij Duurstede	www.wijkbijduurstede.nl	23.677	Nee
Woerden	www.woerden.nl	51.836	Ja
Woudenberg	www.woudenberg.eu	13.045	Nee
Zeist	www.zeist.nl	63.599	Ja

Totaalaantal inwoners provincie Utrecht per 31 mei 2018: **1.246.228** (bron CBS)

10.3 Bijlage: Praktijk andere provincies

Per e-mail is in november 2017 geïnventariseerd hoe andere provincies in Nederland omgaan met dit onderwerp. Daaruit is onderstaande gebleken.

Aan de provincies zijn onderstaande vragen voorgelegd.

1. Hoe gaat uw provincie beleidsmatig om met dit vraagstuk en,
2. Zijn er vergelijkbare vraagstukken binnen uw provincie?
3. Heeft u of bent u voornemens een eventuele regierol zoals hiervoor geschetst op u te nemen in (een onderdeel van) de keten opvang en transport dieren in nood.

Uitkomsten van inventarisatie

Tabel 6 Uitkomsten inventarisatie beleid provincies in Nederland

Provincies	Vraag 1	Vraag 2	Vraag 3
Groningen	Er zijn in Groningen een paar opvanglocaties. Incidenteel hebben die eens subsidie ontvangen van de provincie. Wij hebben geen structurele subsidierelatie met opvangcentra en er ligt ook geen voornemen om dit te doen. Daarnaast zullen wij geen uitbreiding van opvanglocaties aanmoedigen en kritisch zijn als er aanvragen bij ons binnen komen. Tot nu toe heeft alleen de Partij voor de Dieren dit onderwerp eens aangeroerd. De dierenambulances zijn zeer verdeeld in Groningen en er wordt niet altijd even goed samengewerkt.	Nee	Nee
Limburg	In Limburg is er een motie aangenomen om te bekijken of ondersteuning van dierenambulances op zijn plaats is. De uitkomst hiervan is dat het college heeft besloten om geen financiële ondersteuning te bieden, bij gebrek aan aangrijpingspunten met het provinciaal natuurbeleid. De door de dierenambulances vervoerde dieren hebben maar zelden betrekking op prioritaire soorten uit het provinciaal natuurbeleid. Bij beantwoording van statenvragen over de opvang van Nederlands Limburgse dieren in het Vlaams Limburgse Opglabbeek is door het college wel toegezegd de opvang van prioritaire diersoorten daar te gaan ondersteunen. Denk daarbij aan oehoes en rode wouwen. Dat gaat om enkele dieren per jaar, dus veel zal dat niet opleveren voor de opvang.		
Drenthe	Uit flora- en faunabeleidsplan provincie Drenthe (vastgesteld door PS in dec 2014): Par 4.3. d) De provincie levert in principe geen financiële steun voor de opvang van gewonde of anderszins hulpbehoevende wilde dieren. Toelichting: “Opvang van zieke, verzwakte en gewonde wilde		Op basis van dit beleid zien we in Drenthe geen rol voor de provincie. We hebben subsidies zelfs gestaakt (bijvoorbeeld voor opvang verweesde reekalveren). Onder een incidenteel en bijzonder geval zou wellicht kunnen worden

Provincies	Vraag 1	Vraag 2	Vraag 3
	dieren is een kwestie van vrijwilligerswerk. Gemeentes hebben een wettelijke taak voor de opvang van huisdieren (dieren met een kennelijke eigenaar moeten 2 weken "bewaard" worden). Voor opvang van wilde dieren is er geen wettelijke basis of verantwoordelijkheid. De dieren zijn immers van niemand. Tot nu toe is beleid in Drenthe geweest om hier geen geld in te steken. Dit beleid handhaven we in principe. Alleen in incidentele en bijzondere gevallen kan hiervan worden afgeweken."		verstaan een (ernstig) bedreigde rode-lijstsoort of prioritaire habitatrichtlijnsoort waarbij het individu naar verwachting een goede kans maakt om na verzorging/behandeling weer in de natuur teruggeplaatst te kunnen worden. Je moet dan denken aan het kaliber zeearend of wolf.
Gelderland	Niet; we hebben geen formeel beleid maar een aantal jaren geleden na debat in de Staten besloten niet bij te dragen aan dierenopvang (waaronder ambulances).	Op dit moment liggen er geen aanvragen o.i.d., wellicht speelt het nog op in het kader van valwild van wilde en niet wilde dieren op de provinciale wegen.	Nee
Overijssel	Reactie van ambtenaar: Ik heb in Overijssel nagevraagd, maar geen antwoord gevonden.		
Zuid-Holland	Ook in Zuid-Holland zijn er wel wat vragen op dit gebied, al beperkt de discussie zich tot nu toe tot de opvangcentra (dierenambulances zijn nog niet in beeld). Diverse opvangcentra hebben wel te maken met 'financiële krapte'. Vooralsnog kiest Zuid-Holland er niet voor om budget ter beschikking te stellen voor deze opvangcentra, maar we zijn ambtelijk wel in gesprek met de dierenbescherming. Een duidelijke link met de provinciale zorgplicht en ons soortenbeleid zou eventueel een reden kunnen zijn om opvangcentra te ondersteunen (via cofinanciering), maar voorlopig zijn we zover zeker nog niet. Een recente motie met de strekking om één specifiek opvangcentrum financieel te ondersteunen, haalde geen meerderheid in PS.		Nee, dat voornemen hebben we niet. We zouden wellicht een faciliterende rol willen spelen, maar daarvan zegt de Dierenbescherming dat ze die rol kan en wil pakken. Regie lijkt eerder bij de gemeenten te liggen.
Flevoland	Is m.i. nog niet aan de orde geweest, maar ik zit hier nog geen maand. Ik ga me hier intern verder in verdiepen. Uit ervaring weet ik dat er grote verschillen zijn tussen de Dierenambulances. De één bulkt van het geld en de ander heeft niets. Hetzelfde geldt voor de opvangcentra.	Een dergelijk vraag van de PvdD wordt hier wel verwacht.	Nog geen beleid voor ontwikkeld. ER zijn geen grote opvangcentra in de provincie. Meeste wilde dieren gaan naar Amsterdam, Naarden, Soest en Kampen. De verwachting is dat de DA binnenkort wel zal aankloppen.
Noord-Brabant	Eind 2012 is door PS Noord-Brabant besloten om ondersteuning te bieden aan de Opvang inheemse dieren in Noord-Brabant. Hiervoor is toen €750.000 euro beschikbaar gesteld. €300.000 was bedoeld voor de infrastructuur van de opvangcentra. € 450.000 was bedoeld om de exploitatie van de centra gedurende 3 jaar te ondersteunen en om gedurende deze		

Provincies	Vraag 1	Vraag 2	Vraag 3
	drie jaar ook de kosten van het dierenambulancevervoer naar de hoofdcentra te subsidiëren. Na deze drie jaar zou de opvang op eigen benen moeten kunnen staan. Hiervoor is in 2013 een subsidieregeling opgesteld. Deze is inmiddels gesloten. Een motie om de subsidie te verlengen heeft het vorige week niet gehaald. Er is met ingang van 2018 geen budget meer beschikbaar, wij stoppen dus volledig met de financiële ondersteuning. De bijdrage voor het dierenambulancevervoer (€ 0,19 per kilometer tot een maximum van €17.500 per jaar) liep via de hoofdopvangcentra. De overkoepelende Stichting Fauna Opvang Brabant heeft hiervoor een protocol opgesteld (zie bijlage 1). (zie ook onderstaande aanvullende informatie)		
Van de provincie Noord-Holland, Zeeland en Friesland zijn geen reacties ontvangen.			

10.3.1 Aanvullende informatie over werkwijze Fauna Opvang Brabant (FOB)

Naar aanleiding van de aanpak in Noord-Brabant is er een (telefonisch) overleg geweest met de FOB (Fauna Opvang Brabant) over hun ervaringen met de regeling van Noord-Brabant.

Organisatie

Toen de provincie Noord-Brabant met het voornemen kwam om een goede opvang en transport keten te organiseren, heeft de Dierenbescherming aangegeven graag een centrale rol te willen vervullen en de financiële middelen van de provincie Noord-Brabant te willen ontvangen. Zij zouden deze middelen dan gaan inzetten voor het beoogde doel.

De andere partijen (met name opvanglocaties) wilden dit niet en waren van mening dat zij dit zelf konden organiseren en hebben toen de FOB opgericht. De meeste dierenambulances in de provincie Noord-Brabant zijn gelieerd of onderdeel van de dierenbescherming.

De FOB werkt met 6 opvanglocaties, waarvan er 2 hoofdopvanglocaties zijn (Vogelrevalidatiecentrum Zundert en Vogelasiel Someren) en 4 vooropvanglocaties. Daarnaast zijn er 2 specialistische opvanglocaties ten behoeve van egels en vleermuizen.

De 2 hoofdopvanglocaties vangen alle zoogdieren en vogels op, behalve egels en vleermuizen die gaan naar de specialistische opvangcentra.

De FOB heeft bij de start kennisoverdracht verzorgd, met name voor de medewerkers van de vooropvanglocaties. Deze medewerkers moeten kunnen bepalen hoe een dier eraan toe is, EHBO kunnen toepassen en bepalen of euthanasie nodig is.

Deze eerste beoordeling is van belang voor de bepaling van het vervolgtraject, waardoor het dier indien nodig binnen 12 uur naar de uiteindelijke opvanglocatie gebracht kan worden (artikel 3.17 van de regeling natuurbescherming).

De hele keten werkt niet met één telefooncentrale of meldpunt. Alle hoofdopvangcentra hebben hun eigen telefoonnummers en werken autonoom. De vooropvanglocaties en/of specialistische opvanglocaties zijn vaak gekoppeld aan een dierenambulance.

De vooropvanglocaties zijn vaak vroegere normale opvanglocaties, die gekozen hebben om slechts tijdelijk dieren op te vangen. Dat levert minder druk, werkzaamheden, behoefte aan vrijwilligers etc. op dan toen men voor langere tijd dieren opving.

Bestuur

Het bestuur van de FOB bestaat uit 5 bestuursleden:

- 1 bestuurslid per stichting (opvangcentra)
- 1 dierenarts

De hele organisatie van de FOB is lean-and-mean opgezet, zodat zoveel mogelijk van de financiële middelen aan dieren kunnen worden besteed. Daarom is ervoor gekozen om de penningmeester te kiezen uit een van de organisaties, die onbezoldigd werkzaamheden verricht.

Het bestuur vergadert 1 á 2 keer per jaar.

Vergoedingen

De dierenambulances kregen € 0,19 per gereden kilometer. Daarvoor moest men per rit een formulier invullen en inleveren, waarop het uiteindelijk aantal kilometers was aangegeven voor die rit.

Het jaarbudget voor de dierenambulances bedroeg € 35.000,- per jaar, dat verdeeld werd op basis van de kilometeradministratie. De kilometervergoeding was gemaximaliseerd op € 0,19 in verband met de belastingdienst.

De hoofdopvanglocaties Zundert en Someren kregen elk € 40.000,- per jaar, de 4 vooropvanglocaties kregen € 1.000,- per jaar en de 2 specialistische opvangcentra kregen € 5.000,- per jaar.

De betaling verliep via de provincie Noord-Brabant waarbij aan het begin van het jaar 80% werd vooruitbetaald op basis van een ingediend werkplan voor dat jaar en aan het eind van het jaar volgde dan de andere 20% op basis van de verantwoording.

De vergoeding werd uitgekeerd met of zonder btw, afhankelijk of de organisatie btw plichtig is. Dat moest een organisatie zelf opgeven.

Knelpunten die ervaren werden

- Het is lastig om de dierenambulances op één lijn te krijgen (men is wantrouwend). Dit kost moeite. Naar verloop van tijd wordt dit makkelijker, maar openheid van zaken over de financiën is noodzakelijk.
- Hoe om te gaan met exoten.
- Lastig om donaties te verkrijgen nu de provincie Noord-Brabant gestopt is met de financiering per 1 januari 2018. Vooral omdat in dezelfde vijver gevist wordt als bijvoorbeeld de dierenbescherming. Er is een soort strijd om de donaties, die wordt minder gevoeld met bijvoorbeeld Dierenlot.
- Vervelend was ook dat de Dierenbescherming bij start van de FOB de jaarlijkse subsidie van € 12.000,- voor de VRC Zundert per direct introk!
- Voor de dierenambulances / opvangcentra zorgt de nieuwe privacy wet (AVG) wel voor praktische problemen, aangezien men graag de melders van een dier in nood een terugkoppeling wil geven over de ondernomen acties en het resultaat daarvan.

Figuur 4 Opvanglocaties van de FOB (Fauna Opvang Brabant)

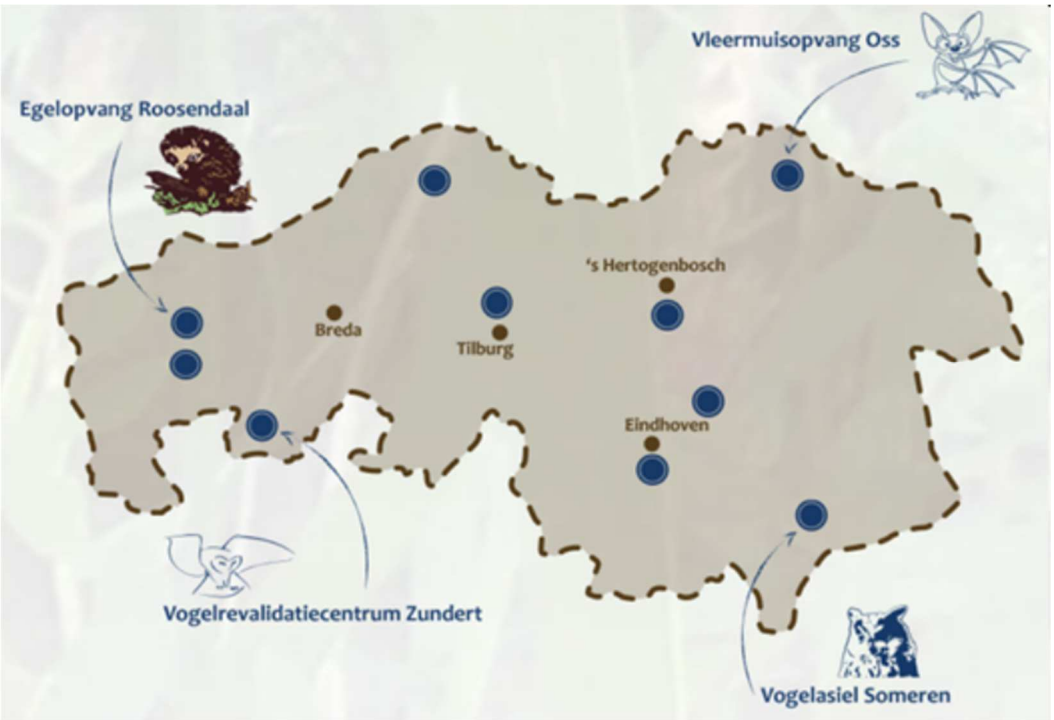

Protocol stichting FOB (Fauna Opvang Brabant)

Protocol om in aanmerking te komen voor reiskosten declaratie voor het vervoer van inheemse dieren.

Deze regeling is alleen voor de jaren 2014,2015 en 2016.

Onder inheemse dieren verstaan wij in wild voorkomende dieren behorende tot de inheemse fauna.

Hieronder zijn niet inbegrepen gedomesticeerde dieren, zoals postduiven, boerenganzen ect.

Alle dierenambulances die inheemse dieren vervoeren van de vindplaats naar een FOB-opvangcentra, en hiervoor van andere instanties of particulieren geen toereikende of structurele vergoeding krijgen, komen in aanmerking voor een vergoeding of een aanvullende vergoeding via het FOB.

Onder FOB-opvangcentra worden verstaan de hoofdcentra, gespecialiseerde centra en de opvang- en doorgeefadressen.

Onder een toereikende vergoeding verstaan wij een vergoeding van 19 cent per kilometer.

Onder het gereden aantal kilometers verstaan wij vanaf standplaats naar vindplaats, naar FOB-opvangcentra en weer terug naar standplaats.

Ook ritten die plaats vinden tussen de FOB-opvangcentra en geschieden door een dierenambulance komen in aanmerking voor een vergoeding via het FOB.

Om in aanmerking te komen voor deze vergoeding moet men bij aflevering van het dier in een FOB-centra een volledig ingevuld rittenformulier van het FOB in het centrum afgeven.

De opgehaalde dieren worden zo snel mogelijk, binnen 12 uur, naar een FOB opvangcentrum gebracht.

Indien het dier tijdens het transport is overleden moet het alsnog met formulier worden afgeleverd bij een FOB-opvangcentra om in aanmerking te komen voor een vergoeding.

De vergoeding zal achteraf plaatsvinden en maximaal 19 cent per kilometer bedragen. Voor dieren gebracht in 2014, zal in het eerste kwartaal van 2015 een vergoeding uitgekeerd worden.

De hoogte van het km-bedrag is afhankelijk van het totaal bij FOB ingediende kilometers, en zal naar evenredigheid berekend worden, met een maximum van 19 cent per kilometer.

Goedgekeurd bestuursvergadering 23 januari 2014.

10.4 Bijlage: Keurmerken en brancheorganisatie

10.4.1 Keurmerk dierambulances

Keurmerk Diervervoer (stichting Dierkeur)

Citaat website:

"Stichting Dierkeur ontwikkelt en beheert keurmerken voor organisaties en bedrijven die zich op deskundige zorg voor (gezelschaps)dieren richten. Daarbij vragen vooral dieren in nood om extra aandacht. Voor deze dieren is verantwoord vervoer, zorg en onderdak van groot belang. Dierkeur beoordeelt organisaties die diensten ten behoeve van deze dieren aanbieden.

Het keurmerk Diervervoer maakt zichtbaar dat een vervoersdienst (veelal dierenambulance-organisaties) professioneel en met het juiste materieel werken om gezelschapsdieren en in het wild levende dieren (in nood) te vervoeren.

Voor vervoersdiensten die het Keurmerk Diervervoer hebben verworven, geldt een gedragscode. Als drager van het keurmerk Diervervoer is men trots op de geleverde kwaliteit en professionaliteit. Dat laat men in het eigen optreden zien."

Nationaal Keurmerk Dierenambulances (Stichting Dierenlot)

Citaat website:

"Sinds 2013 bestaat het Nationaal Keurmerk Dierenambulances (NKD) voor beneficianten die met een voertuig van Stichting DierenLot rijden. Dit keurmerk is de formalisering van een al jaren bestaande situatie waarbij organisaties, nadat zij erkend zijn als beneficiant van DierenLot, de beschikking hebben gekregen over een voertuig van DierenLot om de werkzaamheden m.b.t. het verstrekken van hulp aan dieren mee te kunnen verrichten. DierenLot controleert haar beneficianten met een voertuig van DierenLot tweemaal per jaar, waarbij de ambulances technisch nagezien worden, waardoor de auto's te allen tijde in goede conditie zijn en blijven."

10.4.2 Keurmerk opvangorganisaties

Er zijn geen keurmerken m.b.t. opvang van natuurdieren.

10.4.3 Brancheorganisaties

10.4.3.1 Federatie Dierenambulances Nederland (FDN)

(website Federatie Dierenambulances Nederland)

Citaat website:

"De FDN is, als koepelorganisatie van de dierenambulances, een vrijwilligersorganisatie.

De FDN heeft in 2013 een beleidsplan vastgesteld dat beoogt de dierenambulances die bij de FDN zijn aangesloten bij hun werk voor het dier ondersteuning te bieden en hen te helpen verder te professionaliseren. Regelmatig zullen de leden door middel van nieuwsbrieven op de hoogte worden gehouden van belangrijke ontwikkelingen op het gebied van het dier.

Speerpunten zijn hierbij:

- Bevordering onderling contact
- Ondersteuning bij problemen

- Bevordering deskundigheid van personeel

Doelen van de FDN

- Wettelijke erkenning en bescherming van Dierenambulances.
- Optimaliseren van noodzakelijke vakkennis d.m.v. opleidingen en workshops.
- Bevorderen en ondersteunen van nieuwe Dierenambulance-organisaties in gebieden waar deze nog niet actief zijn.
- Onderhouden van goede contacten met de Landelijke Overheid, en landelijke, regionale en lokale diervriendelijke organisaties in de breedste zin.
- Ontwikkelen van een blauwdruk voor het evacueren van huisdieren bij calamiteiten.
- Bemiddeling bij diverse conflicten tussen leden en bijv. gemeentelijke-, regionale- of landelijke instanties en private personen.
- Verder ontwikkelen van het DAS pakket (dierenambulance administratie systeem), zodat ook hierin modules kunnen worden opgenomen zoals registratie van dierenopvang, een kasboek en nieuwe functionaliteiten, zodat het pakket steeds gebruikersvriendelijker wordt (*).”

(*) Het DAS pakket ontwikkelen is geen doel van de FDN meer. Dit pakket is overgenomen door een zelfstandig bedrijf en FDN heeft hier verder geen bemoeienis meer mee.

Slechts 1 van de 12 Utrechtse dierenambulances is lid van de FDN. Alleen Dierenzorg Eemland is nog lid. Vroeger waren meer dierenambulances lid. Veelal wordt aangegeven welke mening men heeft over de FDN, dan volgen onderstaande opmerkingen:

- Is op sterven na dood.
- Doen niets meer.
- Kost uiteindelijk alleen maar contributie en toegevoegde waarde is er niet.

Om aangesloten te worden bij de FDN wordt contributie gevraagd, zij verstrekken geen financiële middelen.

10.4.3.2 Nederlandse Federatie Dierenopvang Organisaties (NFDO)

Citaat website:

“De vereniging Nederlandse Federatie Dierenopvang Organisaties (NFDO) is op 13 november 2014 opgericht voor en door onafhankelijke, wettelijk erkende en lokaal gevestigde (huis)dierenasielen, opvangorganisaties van inheemse diersoorten en dierenambulancediensten, met als doelstelling alle onafhankelijke dierenhulporganisaties te verenigen, te behouden en te versterken.”

Om aangesloten te worden bij de NFDO wordt contributie gevraagd, zij verstrekken geen financiële middelen.

In een e-mail werd het onderstaande meegedeeld:

“De NFDO is nog een vrij jonge organisatie: ze is in 2014 opgericht door professionele, onafhankelijke dierenasielen, die voornamelijk gezelschapsdieren opvangen. Zij hadden behoefte aan een stem c.q. vertegenwoordiging op landelijk niveau en aan meer ondersteuning. De NFDO was destijds een platform van en voor onafhankelijke dierenopvangorganisaties, met als doelstelling onafhankelijke dierenopvangorganisaties te behouden, te verenigen en te versterken.

Was onze vereniging eerst alleen toegankelijk voor dierenopvangorganisaties, in 2016 zijn onze statuten aangepast en sindsdien kunnen ook onafhankelijke dierenambulances lid worden van de NFDO. Van een platform zijn we gegroeid naar een bredere brancheorganisatie.

Elke onafhankelijke dierenhulporganisatie, die aan de wet voldoet en achter onze doelstellingen staat, kan nu lid worden van onze brancheorganisatie.

We verwelkomen dus ook opvangcentra van wilde, inheemse dieren. We hebben echter onder hen nog geen leden. Dit heeft vooral te maken met het feit dat veel van hen eerder aangesloten zijn geweest bij andere brancheorganisaties, die echter inmiddels zijn opgeheven (VOND en BvVN). Er is onder hen zeker behoefte aan een goede brancheorganisatie. Maar na teleurstellende eerdere ervaringen met andere organisaties duurt het vaak even, voordat potentiële leden bereid zijn zich aan te sluiten bij een andere brancheorganisatie als de NFDO. Wij zijn echter groeiend en steeds meer dierenhulporganisaties weten ons te vinden.

Dat onze aandacht nog vaak uitgaat naar vraagstukken rondom gezelschapsdieren, komt door de huidige samenstelling van onze achterban. Echter inmiddels bevinden zich ook een aantal dierenambulances onder onze leden. Dat betekent dat onderwerpen betreffende (de opvang van) wilde, inheemse dieren nu vaker onze aandacht hebben. Als leden op dat gebied ondersteuning vragen, bieden wij dat zonder meer."

10.4.3.3 Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland (BvVN)

Deze stichting is per december 2017 officieel opgeheven.

De Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland (BVvN) heeft in het verleden geprobeerd om een donatie te krijgen van de Postcode Loterij, maar dat is uiteindelijk niet gelukt.

10.4.3.4 Vereniging Opvangcentra Niet gedomesticeerde Dieren (VOND)

Deze stichting bestaat ook niet meer. Het was een belangenorganisatie ten behoeve van opvangcentra.

Vereniging
Opvangcentra
Niet gedomesticeerde
Dieren

10.4.3.5 Dierenbescherming Nederland

Citaat website:

"De Dierenbescherming zet zich dag in, dag uit, in voor dieren in nood. Dat doen we met onze dierenambulances, dierenopvangcentra, inspecteurs en de duizenden vrijwilligers die wij in het land hebben."

Opvallend is dat bij sommige Dierenambulances bijna een afkeer bestaat van de Dierenbescherming. Er worden dan opmerkingen gemaakt over 'wij willen niet alle regeltjes etc. van de Dierenbescherming' en 'bij ons staat dierenwelzijn altijd voorop en zeker niet als eerste of het financieel wel interessant is'.

Opmerkingen in de inventarisatie die gemaakt werden over de dierenbescherming:

- Bureaucratisch (traag, stroperig)
- Veel wisselingen van personeel
- Trekken eigen dierenambulances voor
- Minder toegankelijk dan bijvoorbeeld Dierenlot
- Zodra werkzaamheden niets opleveren, is er minder interesse

10.4.3.6 Stichting Dierenlot

(website Dier.nu)

Citaat website:

"Stichting DierenLot komt op voor mishandelde, verwaarloosde, afgedankte en gewonde dieren in Nederland. Zowel voor gezelschapsdieren als natuurdieren. Dierenleed komt, net als bijvoorbeeld kindermisbruik en huiselijk geweld, in Nederland veel vaker voor dan dat mensen denken. En de overheid doet hier weinig of niets aan. Stichting DierenLot komt op voor deze dieren in nood! Dit doen we met bewustwordingscampagnes, omdat die veel leed kunnen voorkomen en door samen met lokale en regionale dierenhulporganisaties dieren in nood daadwerkelijk op te vangen en te verzorgen."

10.5 Bijlage Vervoerde en opgevangen dieren in 2016

In onderstaande tabel zijn de totalen weergegeven van de vervoerde natuurdieren. Ondanks dat de registratie bij sommige dierenambulances niet compleet of slechts globaal bijgehouden werd, geeft dit wel een goede indicatie van de aantallen dieren per jaar.

Figuur 5 Overzicht vervoerde dieren in 2016

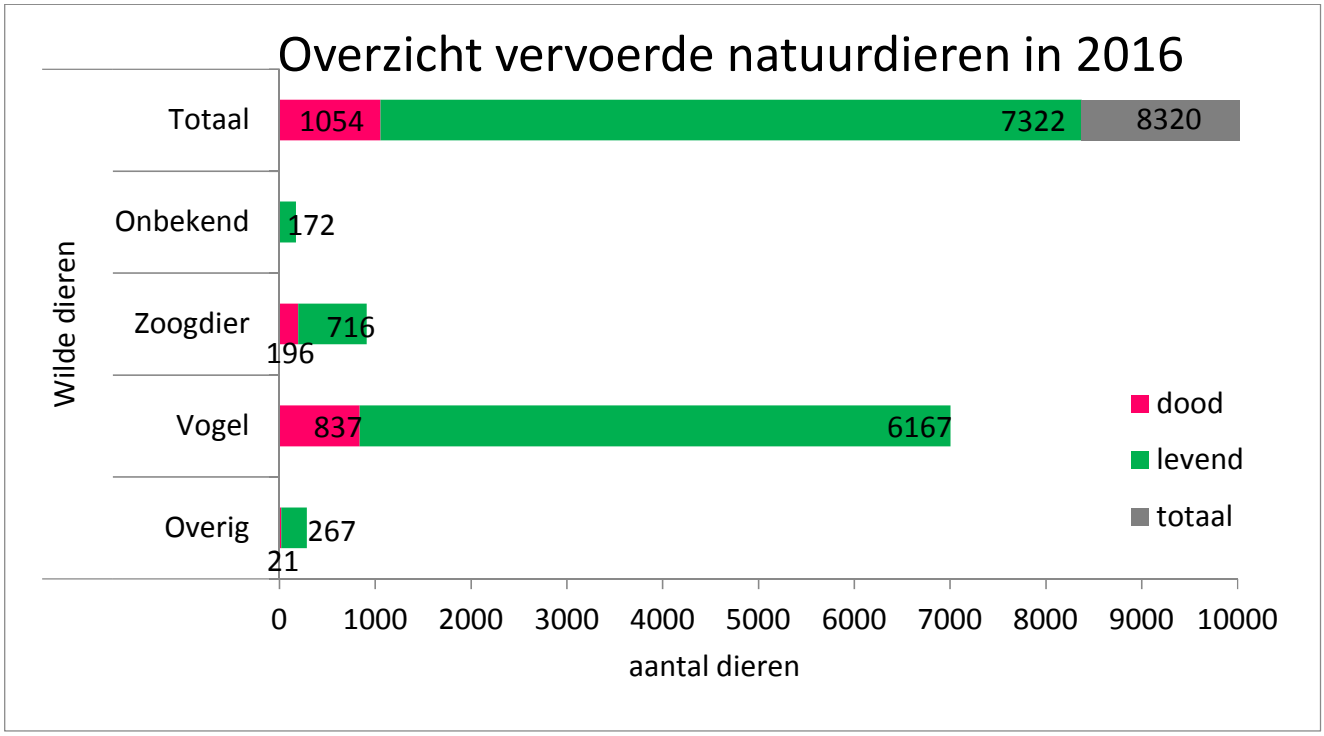

Figuur 6 Totaalaantal dieren dat in 2016 (door dierenambulances) naar opvanglocatie gebracht zijn

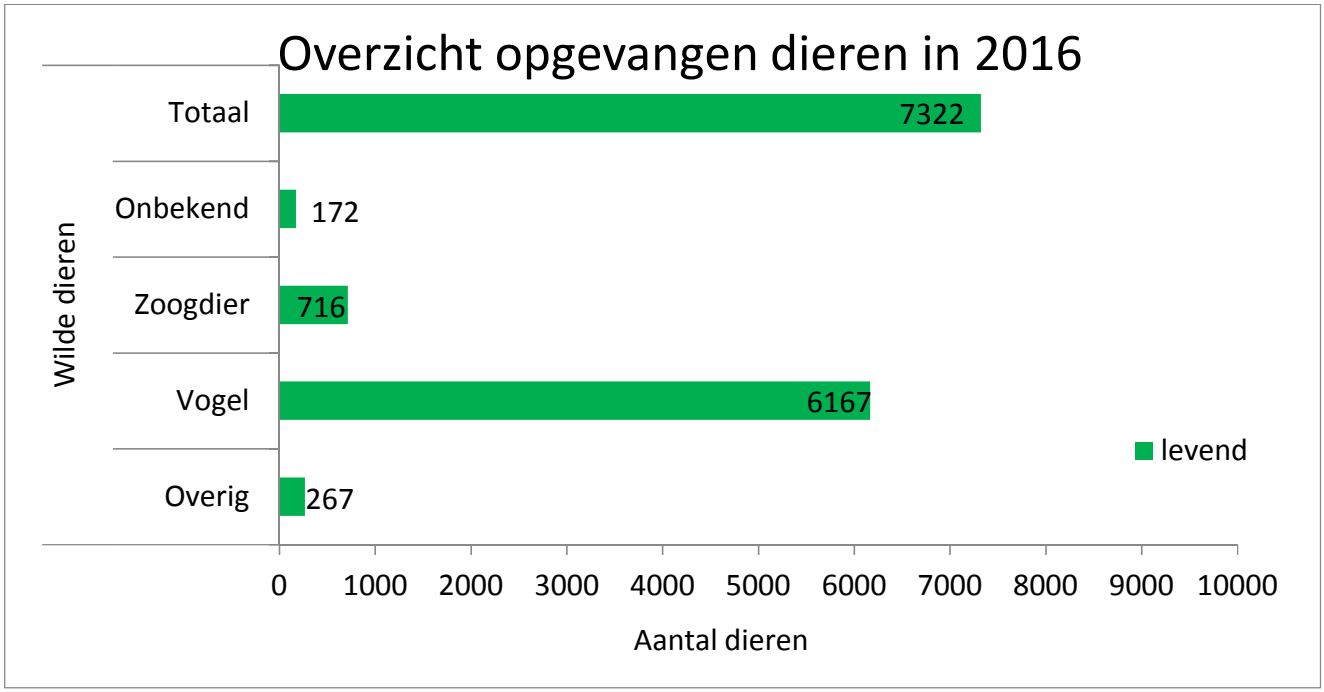

Door de onvolledige of soms onnauwkeurige registratie is een verdere uitsplitsing van dier(soorten) niet mogelijk.

10.6 Bijlage Doelstellingen van de stichting Valwild

Citaat uit 'beleidskader Wet natuurbescherming, provincie Utrecht 2017'.

"De doelstellingen van de stichting Valwild zijn:

a. Het reguleren en formaliseren van de zorg voor aangereden en gevonden in het wild levende dieren in de provincie Utrecht, voornamelijk ten aanzien van Reewild, door middel van deskundige vrijwilligers, die op adequate wijze zorgen voor het zo nodig uit hun lijden helpen van aangetroffen dieren. Het afvoeren, of doen afvoeren van deze dieren en de verdere administratieve afwikkeling.
b. Het bijhouden en verzamelen van gegevens over verkeersslachtoffers van in het wild levende dieren, met het doel om, onder meer, beter inzicht te verkrijgen in frequentie en oorzaak daarvan en de mogelijke voorkoming van slachtoffers en schade.
c. Het verzamelen van gegevens ten behoeve van de Faunabeheereenheid en de door haar op te stellen Faunabeheerplannen.
d. Al hetgeen verder bevorderlijk kan zijn voor het realiseren van gemelde doelstellingen en voor de instandhouding van flora en fauna binnen het werkgebied van de stichting in het algemeen.
e. Het uitvoeren van de regeling 'afhandeling aanrijding met Reeën'.

Vrijwilligers van de stichting, meestal buitengewoon opsporingsambtenaren, registreren het aantal aanrijdingen, sporen de aangereden dieren op en verlossen een dier indien nodig uit zijn lijden. De vrijwilligers worden aangestuurd door een valwildcoördinator. De bevoegdheden van de stichting zijn ontleend aan het aanwijzingsbesluit. Het aanwijzingsbesluit is in 2012 gewijzigd waardoor deze bevoegdheden nu ook gelden voor Edelhert, Damhert en Wild zwijn."

10.7 Bijlage: Plan van aanpak m.b.t. de inventarisatie

Om een compleet beeld te krijgen van de gehele keten van transport en opvang van natuurdieren zijn gesprekken gevoerd met alle dierenambulances in de provincie Utrecht en met andere partijen die betrokken zijn bij deze keten.

Daarnaast is informatie opgevraagd bij de organisaties zelf als via openbare bronnen in het kader van deskresearch.

Op 25 januari 2018 heeft in het provinciehuis Utrecht een startbijeenkomst plaatsgevonden, waarvoor Utrechtse dierenambulances uitgenodigd zijn. Tijdens deze startbijeenkomst is gesproken over de reden van de inventarisatie.

In alle contacten en gesprekken is duidelijk de afbakening aangegeven deze inventarisatie alleen natuurdieren betrof en dat gezelschapsdieren buiten de scope vallen.

Persoonlijk (telefonisch) overleg gehad met:

- Dierenambulance Woudenberg
- Dierenambulance Utrecht
- Dierenambulance Nederrijn
- Huisdieren Vervoer Service IJsselstein
- Dierenambulance Vianen
- Dierenambulance De Heuvelrug
- Dierenambulance Gelderse Vallei
- Dierenambulance Woerden
- Dierenzorg Eemland (zowel dierenambulance als opvangcentra)
- Dierenambulance Amersfoort
- Huisdieren Meldpunt Utrecht
- Dierenambulance De Ronde Venen / Amstelland
- De Toevlucht – Amsterdam
- Stichting Reeënopvang Nederland (Soestduinen)
- Stichting Das en Boom
- Vogelopvang Naarden (St. Vogelopvangcentrum Midden-Nederland)
- Stichting Eekhoorn en zijn vrienden
- Vogelopvang Utrecht
- Wildopvang onder de regenboog
- Stichting Valwild
- Zomer Bruijn (opvangcentrum vleermuizen)
- Vleermuisopvang Utrecht
- Egelbescherming Nederland
- Eekhoornopvang Nederland
- Dierenbescherming (regio Noord-west)
- Stichting Dierenlot
- Vogelbescherming Nederland
- Provincie Utrecht
- Gemeente Amersfoort

10.8 Bijlage Persbericht Samenwerkingsverband dierenambulances VEV

Figuur 7 Samenwerkingsverband dierenambulances VEV

Dierenambulances bundelen krachten

REGIO – Een aantal zelfstandige regionale dierenambulances gaan met ingang van 1 maart 2012 nauwer met elkaar samenwerken. Ten tijde van grote drukte of problemen met de bezetting bij de afzonderlijke dierenambulances, kunnen zij elkaar ondersteunen binnen de regio. Onder de naam Vereniging Samenwerkende Dierenambulances Veluwe Eem en Vallei, kortweg VEV, zijn Dierenambulance Amersfoort, Dierenambulance Gelderse Vallei, Dierenambulance Nijkerk en Dierenambulance Woudenberg een samenwerking aangegaan, die officieel bekrachtigd is in een vereniging.

REGIO – Een aantal zelfstandige regionale dierenambulances gaan met ingang van 1 maart 2012 nauwer met elkaar samenwerken. Ten tijde van grote drukte of problemen met de bezetting bij de afzonderlijke dierenambulances, kunnen zij elkaar ondersteunen binnen de regio. Onder de naam Vereniging Samenwerkende Dierenambulances Veluwe Eem en Vallei, kortweg VEV, zijn Dierenambulance Amersfoort, Dierenambulance Gelderse Vallei, **Dierenambulance Nijkerk** en Dierenambulance Woudenberg een samenwerking aangegaan, die officieel bekrachtigd is in een vereniging.

10.9 Bijlage: Lijst met afkortingen

Afkorting	Volledige naam	Website
Anbi	Algemeen Nut Beogende Instelling	Belastingdienst
EZK	(Ministerie van) Economische Zaken en Klimaat	
CITES	Convention on International Trade in Endangered Species of wild flora and fauna	CITES
VOND	Vereniging Opvangcentra Niet gedomesticeerde Dieren	n.v.t.
BvVN	Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland	n.v.t.
NFDO	Nederlandse Federatie Dierenopvang Organisaties	NFDO
FDN	Federatie Dierenambulances Nederland	FDN
FOB	Fauna Opvang Brabant	FOB
KNMvD	Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde	KNMvD
Wnb	Wet natuurbescherming	Wnb
VRC Zundert	Vogelrevalidatiecentrum Zundert	VRC Zundert
VRU	Veiligheidsregio Utrecht	Veiligheidsregio Utrecht

10.10 Bijlage: Reactie van Vogelbescherming Nederland

-------- origineel bericht --------

Onderwerp: *RE: Inventarisatie keten opvang en transport natuurdieren in PU*

Datum: *Thu, 19 Apr 2018 12:41:53 +0000*

Beste heer Kemper,

Om te beginnen bedankt voor dit bericht.

Nu is het zo dat de afgelopen decennia in het beleid van Vogelbescherming Nederland een omslag heeft plaatsgevonden waarbij de nadruk op gebieds- en soortgerichte bescherming kwam te liggen.

Leidend zijn hierin de Europese Vogelrichtlijn (gebieden) en de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare broedvogels (soorten).

De bescherming van individuele vogels (o.a. via vogelasielen) kreeg hierdoor minder prioriteit. Dat neemt natuurlijk niet weg dat vogelasielen een flinke bijdrage leveren aan de vergroting van het draagvlak voor (de bescherming van) vogels.

Daarnaast denken wij dat met de komst van de Stichting Belangenbehartiging van Vogelopvangcentra Nederland (BVvN), op landelijk niveau een organisatie is gevormd waar de coördinatie en kwaliteitsbewaking van het opvangwerk is ondergebracht, en die de belangen behartigt van de asielen en voor Vogelbescherming Nederland het aanspreekpunt ten aanzien van vogelasielen.

Samen met de eerdergenoemde verandering van ons beleid heeft dit er o.a. toe geleid dat we opvang van vogels niet meer (kunnen) ondersteunen. Ook niet omdat we daarvoor zelf niet de financiële ruimte hebben opgenomen in ons budget voor de komende jaren.

Het is namelijk niet zo dat wij nog geld ontvangen van fondsen dat speciaal geoormerkt is voor asielenwerk, zoals dat vroeger wel het geval was.

Met andere woorden, (financiële) ondersteuning van dit initiatief zit er helaas niet in.

10.11 Bijlage Resumé knelpunten

- Er is bij veel dierenambulances en opvangcentra een bijna continu probleem met het vinden en soms ook vasthouden van vrijwilligers.
- Volgens sommige dierenambulances wordt het (in de toekomst) mogelijk noodzakelijk dat bijna elke dierenambulance uiteindelijk met vaste medewerkers in dienst moet gaan werken. Dit in verband met de verbetering van de professionalisering, maar ook i.v.m. de continuïteit, omdat vrijwilligers steeds moeilijker te vinden zijn.
- Hoe groot is de kans dat, bij het opzetten van een stichting Faunazorg of iets dergelijks, gemeenten hun bijdrage intrekken? Dit geldt ook voor de Dierenbescherming, zoals zij gedaan hebben bij de FOB.
- Hoe de verrekening toepassen om te voorkomen dat voor dieren dubbel betaald wordt? Dit kan ontstaan als bijv. een gemeente een vergoeding geeft, maar er wellicht ook een vergoeding mogelijk wordt van de nieuwe stichting Faunazorg.
- Ritregistratie gebeurt op vele manieren of zelfs niet, want er is van derden tot op heden soms geen behoefte aan.
  Harmonisatie van registratie lijkt van belang. Digitale rittenadministratie (als het al gebeurt) vindt plaats met verschillende software of apps. Het lijkt of iedereen het wiel probeert uit te vinden. Daarnaast speelt

ook nog dat sommige dierenambulances niet alleen de rittenadministratie digitaal willen doen (bijv. met app), maar daar ook aan gekoppeld een programma willen gebruiken voor de administratie en van waaruit men zelfs kan factureren. Dit laatste is met name van belang bij gezelschapsdieren.

- Bijkomend probleem bij digitale rittenadministratie is dat veel vrijwilligers wat ouder zijn en die niet willen of kunnen werken met digitale registratie d.m.v. mobiele telefoon, iPad of iets dergelijks.
- In hoeverre is de PU bereid om door te gaan met sponsoring, zoals met Vogelopvang Utrecht. Wil men dit eventueel uitbreiden, zeker nu de nieuwbouw op losse schroeven staat. De nieuwbouw van de VOU is bijna noodzakelijk om de opvangcapaciteit op niveau te krijgen.
- Dierenartsen (sommigen van hen) zijn steeds minder bereid om voor niets werkzaamheden uit te voeren, dit blijkt met name 's avonds en in het weekend. Dit probleem is verschillend bij de diverse dierenambulances, als er veel dierenartsen in de omgeving zitten is het probleem makkelijker op te lossen (gratis), dan wanneer er maar 1 of enkele dierenartsen in een regio van een DA gevestigd zijn.
- Niet alle Utrechtse gemeenten zijn bereid om dierenambulances en/of opvangcentra een vergoeding of subsidie te geven voor het werk dat verricht wordt voor natuurdieren. Hoe voorkom je dat sommige onwillige gemeenten 'Free-Riders' blijven of worden?
- Er is een tendens merkbaar dat met name opvangcentra - bij gebrek aan opvangcapaciteit of financiering-, met name dieren willen aannemen van partners die betalen voor dieren.
- Hoe om te gaan met exoten in de Utrechtse (Nederlandse) natuur is een vraagstuk dat verder uitgezocht moet worden. Dit probleem zal door de klimaatverandering groter worden.

10.11.1 Aandachtspunten

- Welke eisen worden gesteld aan het oprichten van een Goede Doelen organisatie?
- Zijn er belastingtechnische en/of administratieve zaken te regelen in verband met uitkeringen vanuit de stichting naar de DA en opvanglocaties?
- Kan de stichting Faunazorg, al naar gelang van de btw-plichtigheid van de ontvangende organisatie, zonder problemen met of zonder btw uitkeren?